Nagyvárad 1912. XVIII. évfolyam 91. szám. Vasárnap, április 21.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ... 16 kor.
Negyedévre ... 4 «
Helyben házhoz hozva:
Egész évre ... 20 kor
Negyedévre ... 5 «
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ... 24 kor.
Negyedévre ... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apácza-utcza 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadásáról vagy megőrzéséről nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Lukács László miniszterelnök.

(—a.) A külügyi diplomáciai bonyodalom ugy látszik siettette a magyar kormányválság megoldását, mert tegnap délben még azzal bocsátotta el a király Lukács Lászlót, hogy előterjesztésére a döntést fentartja és ennek dacára este 10 órakor már külön udvari futárral küldte el a kiraly Lukácsnak a miniszterelnöki kinevezést.

E szerint ma már miniszterelnöke az országnak. Kabinetjének tagjait most válogatja össze Lukács. Persze nem minden nehézség nélkül.

Mikor Lukács László neve kombinációba került, sok titkos remény és aggodalom füződött hozzá. A remény Justhék táborában ébredezett. Ők ugyan váltig hirdették, hogy kizárólag csak tárgyi okok vezették őket a küzdelemben, amint azonban Lukács nevét szárnyára kapta a hir, rögtön elárulták örömüket a felett, hogy az ő régi szövetségesük ül be a miniszterelnöki székbe s egyuttal félreérthetetlen célzásokat tettek lapjaikban arra, hogy egy-két tárca most már nekik is jut majd s már kezdték lancirozni Batthyány Tivadar nevét előbb mint a kereskedelmi, majd mint a legfontosabb, a belügyi tárca örökösét.

Másrészről a munkapártnak ugyneve-zett Tisza csoportjában aggodalommal vegyes izgatottság támadt. Lukács ugyanis a pártnak választójog tekintetében radikális elemei közé tartozott. Emellett megemlékeztek arról, hogy mikor a koalició bukása után Lukács előtérbe került, ő az akkor bankcsoportnak nevezett Justh-pártra támaszkodva akart kabinetet alakitani s emiatt tette Tisza István gróf lehetetlenné Lukács akkori vállalkozását. Azért aggódtak tehát, hogy most pedig majd Lukács adja vissza a kölcsönt.

Ma azonban egészen más a helyzet, mint a koalició felbomlásakor volt. Lukács Lászlóban nem volt meg az a bátorság és optimizmus, ami Khuen-Héderváryban, aki párt nélkül is mert vállalkozni kabinetalakitásra. Lukács e helyett a meglévő pártok közül kiválasztotta az akkor legnagyobbat s azzal akart vállalkozni a kibontakozásra. Ma a legnagyobb párt a munkapárt, mely egy magában többséget képez, melyhez tartozik Lukács s melynek támogatása nélkül kabinet alakitásra nem vállalkozhatnék.

Lukács a munkapárttal, illetőleg annak vezetőivel megállapodott mielőtt Bécsbe indult. Tisza a klubban kijelentette, hogy Lukácscsal mindenben szolidáris.

Lukács pedig közvetlenül kinevezése után egy la ptudósitó előtt azt jelentette ki, hogy kizárólag a munkapártra támaszkodik. Hogy e párt keretén belül ismer-e valamelyes külön árnyalatot, amelyet favorizálna? — azt egyelőre nem árulja el.

Politikai programmjából egy keveset már elárult. Végleges véderőreformot akar és általános községenkinti választójogot, de nem titkosat. Ez a körülmény nem akadályozza őt abban, hogy hangsulyozza az ellenzéki-pártokkal való megegyezést. Erre most jó alkalmat nyujt a Zichy Aladár-féle inditvány. Ha ezt a megegyezést eléri — biztositva lesz jó időre a parlamenti béke. Egy jó választási törvény és a parlamenti-béke — megérné a megegyezést.

Az uj miniszterelnök.

Lukács Lászlót kinevezése után körülvette az ujságirók hada s állig be szokott gombolkozni, mégis kiszedtek belőle egyet mást.

Lukács László a bécsi körökkel a véderőreform és a delegációk ügyében megegyezett. Jól informált körökben az a nézet van elterjedve, hogy Lukács László a végleges véderőreform elintézését vette fel programmjába, mert reméli, hogy a felajánlandó ellenértékért a magyar parlament nem fog elébe akadályohat gördíteni.

Bécsből érkező hirek szerint Lukács

„TISZÁNTÚL" TÁRCZÁJA.

A vak nem lát.

Irta: Norbert Lynkke.

Abu Baldar ben Sabu, a dervis, párnáján ült és időnként hosszu füstsávot fujt, amely fantasztikus foszlányokban folyt szét. Mellette ült negy barátja, ők is dohányoztak és hallgattak. Ekkor a dervis megszólalt! Lassan és vontatottan beszélt:

— Barátaim! Egy tőrt találtam a kut mellett; pompás a tokja, de még pompásabb a fogója, a legértékesebb azonban a pengéje. Oly éles, mint Allah szeme. Minek nekem, — az Isten szolgájának — egy tőr? Nevezzetek meg egy olyan cselekedetet éltetekben, amelyet a legbátrabbnak hisztek és aki a legbátrabb cselekedetről tud beszámolni, azé legyen a tőr!

Abu Baldar ben Sabu kabátjának redői közül vette elő a tőrt és letette pipája mellé. A forgó drágakövei villogtak, a tok arany arabeszkjei csillogtak és az ezüstpenge hidegen és komolyan fénylett, mint maga a hold.

A négy barát kapzsi pillantásokat vetett a tőrre és a legidősebb szólalt meg először:

— Négy hónappal ezelőtt négy rabló támadott meg, amikor hazafelé igyekeztem; megküzdöttem velük és valamennyit megöltem négy órai küzdelem után.

Mondta a második: — Amikor a nagy tüzvész elpusztitotta a bazárt én kétszer vetettem be magam ruhátlanul a lángtengerbe, először atyámat, azután anyámat mentettem ki a biztos halálból.

Mondta a harmadik: — Amikor bárkámon kéjutaztam a golfon, Juszuf, a lantosom belebukott a vizbe. Utána ugrottam — noha egy kegyetlen cápa vadászott a bárkánk körül — és megmentettem Juszuf életét.

Mohamed el Maszru, a negyedik barát elgondolkozva nézett a lelógós lámpa kék fényébe és monda: — Én feleséget vettem . . . .

Erre Abu Baldar ben Sabu, a dervis átnyujtotta neki a tőrt, amelynek drágaköves fogója elfojtott tüzben égett, amelynek tokja ugy fénylett, mint a leáldozó nap és pengéje oly tiszta vala és hüvös, mint a harcos szive.

És a barátok meghajtották fejüket a dervis bölcsessége előtt . . .

Hónapok multak. Es ujra együtt ültek a barátok Abu Baldar ben Sabu sátrában. Ekkor a dervis ekép szólt:

— Egy kereskedő, akit az én imádságom mentett ki sulyos betegségéből, nekem ajándékozta ezt a szőnyeget. De minek nekem, az Isten szolgájának, ilyen értékes szőnyeg? És kezével rámutatott a szőnyegre, amely a sátor hátsó falát diszité. Vágyakozóan néztek a barátai, mert pompásak voltak a szőnyeg szinei és magasztosak a szavak, amiket a müvész Allah dicséretére beleszőtt. A dervis folytatta:

— Mondjátok el éltetek legbutább cselekedetét; a legeslegbutább cselekedet nyeri el a szőnyeget!

A legidősebb kezdett el beszélni:

— Leggyorsabb lovamat egy idegennek kölcsönöztem. Evek multak el azóta. Hova lett Hasztul, a lovam?

A másik azt mondta:

— En a sivatag homokjából és a tevék hulladékaiból próbáltam aranyat főzni!

Szólt a harmadik:

— Betegen feküdtem és egy tarsoly aranyat adtam oda egy francia orvosnak, hogy meggyógyitson. A betegségem megmaradt ugyan, ellenben a francia eltünt és vele az aranyaim is.

Telefon 458. ALAPITTATOTT 1861. Telefon 458.
a legnagyobb választék DANIBERG és WALDNER
Bútorokban
WALLERSTEIN FERENC utódai
Zöldfa-utcza.

László miniszterelnök e hó 30 ára a delegációkat rövid ülésezésre hivja egybe. A delegációk ez alkalommal csak pár hónapig tartó költségvetési provizóriumot fognak megszavazni.

Lukács László kinevezett miniszterelnök ma az első vonattal Budapestre utazott, hogy megkezdje tárgyalásait a parlamenti pártokkal. Lukács kizárólag a munkapártra támaszkodva kisérli meg a kibontakozást. A választói jog terén a legmesszebbmenő demokratizmus hive s az általános, egyenlő és községenkénti szavazati jogot tartja alkalmasnak a válság megoldására.

Lukács László csak a pártokkal való megegyezés után alakitja meg kabinetjét s ennek névsorával a jövő hét egyik napján Bécsbe utazik. A kormány hivatalos kinevezése csak akkor történik meg.

Miniszteri liszta.

Meginduit a kombinációk áradata ujabban ezt a listát emlegetik:

Miniszterelnök, pénzügyminiszter és egyelőre belügyminiszter is: *Lukács* László,

király személye körüli miniszter: gr. *Zichy* János,

kereskedelemügyi miniszter: gróf *Serényi* Béla,

igazságügyminiszter: *Grecsák* Károly,

honvédelmi miniszter: *Hazai* Samu,

vallás- és közoktatásügyi miniszter: *Berzeviczy* Albert,

földmivelésügyi miniszter: *Kabós* Ferenc,

A horvát miniszter valószinüleg gr. *Fejacsevich* Tivadar, volt horvát bán lesz.

Lukács már ma délután megkezdte Budapesten a tárgyalásokat és a jövő hét elején, valószinüleg már hétfőn a kabinet Bécsbe megy és leteszi a király kezébe az esküt.

Lukács László életrajza.

Lukács László született Zalatnán 1850 október 24., örmény eredetü családból. A gimnázium felsőbb osztályait s a jogot Kolozsvárt végezte s tanuló korában s aztán is nagyobb tapasztalati utazásokat tett Ausztriában, északi s déli Németországban, Franciaországban s Belgiumban. 1874-ben kineveztetett rendkivüli tanárnak a győri jogakadémiába, de két évi tanársága után 1876-ban felmentését kérte s atyjának, ki előkelő szakértő bányatulajdonos volt, bányamüvei vezetését vette át. Az 1878-iki választások alkalmával a magyar-igeni kerület képviselőjévé választották s ez országgyülésen tagja volt az erőditvény megalkotására felállitott külön bizottságnak, továbbá a zár záma dási bizottságnak s résztvett az állami számvevőszék szervezéséről szóló törvény készitésében. Ugyanazon kerületet ismételve is képviselte mig 1887-ben Wekerle pénzügyminiszter, mint elismert szakértőt, a pénzügyminiszteriumba miniszteri tanácsosul hivta meg. De már az 1887-iki országgyülés tartama alatt ez őt nagyon is fárasztó hivataláról lemondván, ujra csak országgyülési képviselő lett s azóta Abrudbányát képviselte a parlamentben, hol tagja volt a pénzügyi s elnöke egyik biráló bizottságnak. Wekerle mégegyszer megnyerte őt miniszteriumába államtitkárnak s 1895. jan. 15-én, amidőn a Wekerle-kabinet visszalépett, a Bánffy-kabinetben a pénzügyi tárca vezetését vette át. Működését 1896-98-ban legnagyobb részben az Ausztriával való gazdasági kiegyezéssel kapcsolatos hosszas alkudozások vették igénybe. E kérdésekben vezérszerepe volt s főleg a pénzügyi törvényekben s a bankkérdésben érvényre juttatta a paritás alapelvit. A Bánffy-kormány fölmentése után a Széll Kálmán által alakitott kormányban ujólag a pénzügyi tárca vezetője lett. A Széll-kormány bukása után a Hédervár-kabinetben is megtartotta állását és a kormánynak 1903. őszén történt második lemondása utáni időben a király több izben fogadta, ő mutatta be a felségnek a kilences bizottság határozatait; őfelsége a kabinetalakitással is megkinálta, de e megbizást nem fogadta el. 1905. január 15-én ünnepelte miniszterségének tizéves jubileumát, amikor őfelségétől is kapott üdvözlő táviratot. A Tisza-kormány lemondása alkalmával ő is lemondott tárcájáról. A szabadelvüpárt feloszlása után megalapitója volt a Nemzeti Társaskörnek, mely igazgató jává választotta. Az aktiv politikai szerepléstől egyelőre visszavonult. 1909. nyarán a koaliciós kormány első lemondása után őfelsége őt kinálta meg kabinetalakitással. A koaliciós kormány második lemodása után 1909. végén őfelsége miniszterelnökké deszignálta s 1910. január 14-én megbizta a kabinetalakitással. Látván, hogy kibontakozási terve a régi szabadelvü tábort szakadással fenyegeti, megbizatását visszaadta s tanácsára a király Khuen-Héderváry Károlyt bizta meg a kabinetalakitással, kinek kormanyában a pénzügyminiszteri tárcát vállalta el. 1910-ik évi általános választások alkalmával a nagyenyedi kerület választotta meg képviselőjévé.

Lukács kabinetje.

Budapest, április 20.

Lukács László ma reggel visszautazott Budapestre és megtette a kabinet alakitás iránti lépéseket. Az uj kormány április 29-én fog bemutatkozni a képviselőházban. Az uj kormány tagjai ugyanazok lesznek, akik a Héderváry kabinetnek voltak a tagjai. Változás mindössze annyiban lesz, hogy Lukács a pénzügyi tárcát a belügyivel cseréli fel és a pénzügyi tárcát Teleszky János államtitkárnak adja ál.

—

A delegációs ülések.

Bécs, április 20.

Április 30-án kezdődnek a delegációs ülések. Az üléseken 6 hónapi indemnitást kérnek.

—

Lukács sikere.

Bécs, április 20.

Lukács Lászlónak sikerült elháritani azokat az akadályokat, melyek eddig Bécsben támasztottak. Lukács Budapestre való visszaérkezés alkalmával nyomban megkezdte a pártvezérekkel való tanácskozásokat.

A tanácskozások általában kedvező kimenetelüeknek igérkezik. A választói jog ügye határozottan előtérben van. Lukács a kabinet megalakitására irányuló munkálatok megtétele után ismét Bécsbe utazik és jelentést fog tenni az uralkodónak. A királyi kihallgatás után tesz majd lépéseket a Ház összehivása iránt.

Mohamed el Maszru, a negyedik barát elgondolkozva nézte a tenyerét és mondá:

— En feleséget vettem . . .

Erre felemelkedett Abu Baldar ben Sabu és átnyujtá neki a szőnyeget, amelynek szinei a hajnalhoz hasonlitottak és amelynek szavai hallhatatlan tudományokat hirdettek. A barátok pedig fejet hajtottak a dervis bölcsessége előtt . . . .

Es hónapok multán ujból együtt ültek a barátok a dervis sátrában. Dohányoztak és hallgattak. Erre a dervis ajkai szétnyiltak és ő elkezdett beszélni:

— Nézzétek ezt a gyürüt! Egy vándortól kaptam a sivatagban, akinek vizet adtam. Minek nekem, az Isten szolgájának ez a gyürü? — Közületek ki a legboldogabb? A legboldogabbé legyen a gyürü? Es nargileh ének tartójára helyezte el a gyürüt, — Ugy villogtak a gyürü gyémántjai, mint meleg éjszakában a zivatar, gyöngyei ugy fénylettek, mint a vágyódók pillantásai és az arany, amely körülfoglalta, olyan volt, mint a paradicsom fényessége. Vágyódó kapzsiságot mutattak a barátok arcvonásai. Es megszólalt a legidősebb:

— En vagyok a legboldogabb. Enyéim a legdrágább lovak, van egy fehér tevém és egy sereg rabszolgám. Testemnek egészsége olyan, mint a kovácsolt vas. Enyém az erő és a hatalom.

Mondá a másik: — Enyém a város legnagyobb bazára. Az arany ugy folyik ujjaimon keresztül, mint a halak kopoltyuin a viz. Enyém az igyekezet és a munka; én vagyok a legboldogabb!

Mondá a harmadik: — En nyugodtan utazom vig bárkámon. A hárfák és citerák zenéje édesen fülbemászó. Nyelvem a legkiválóbb ételek finom izét élvezi. Nem ismerem a munkát. Lelkemnek békéje olyan, mint a nyári nap. Szellő sem zavarja és a nap sugárzik. A legboldogabb én vagyok!

Mohamed el Maszru ellenben behuuyta szemeit és halkan mondá: — Tizennégy éjszaka óta özvegy vagyok! — Erre Abu Baldar ben Sabu, a dervis, átnyujtotta neki a gyürüt, amely oly csodás volt, mintha arkangyal készitette volna . . . .

A barátok meghajoltak a dervis bölcsessége előtt . . . . .

Es amikor eljött a reggel, Mohammed el Maszru, — a negyedik barát — elment Ali Nasnannhoz és a három dijat, a tőrt, a szőnyeget és a gyürüt odaadta neki, Saidahért, annak egyetlen leányáért. Es feleségül vitte házába Saidaht.

Az olaszi plébánia-templom felszentelése.

—

A szentgyakorlatok befejezése.

Tegnap fejeződtek be az olaszii plébánia templomban tartott szent gyakorlatok. P. *Fiedler* Lipót pompás szónoklataival, fáradhatlan buzgósággal nem is remélt eredményt ért el a lelkiélet mélyitésének terén. Nagyvárad katholikus társadalma sokáig hálás szivvel fog megemlékezni erről a lelki és tudós jezsuitáról, aki a tudás, a meggyőződés és buzgóság fegyvereivel a legszebb diadal egyikét aratta.

Megpróbáták jól ismert helyről a keresz-

Az uj csipke-áruházban

KOSSUTH-UTCZA

Turul cipőüzlet mellett.

férfi- és női nap- és esőernyők, ridikülök, husvéti illatszerek, ugyszintén minden más elgondolható elegáns divat- és szükségleti cikkek bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

tény hiveknek ezt a gyönyörü ünnepét megzavarni s az áhitatból botrányt csinálni. Hivatlanul beleütötték az orrukat olyasmibe, amihez abszolute semmi közük s a templom szentélyében történteket közönséges ferditésekkel, durva gorombaságokkal merészelték a legelfogultabb, egészen elvadult kritika tárgyává tenni azok, akik persze nincsenek ahhoz szokva, hogy a templomba tiszta lélekkel és levett kalappal illik bemenni. Ki törődik közülünk azzal, hogy mikor mit beszél a neolog zsinagógában dr Kecskeméti Lipót, vagy az orthodox zsinagógában Czimmetbaum Pinkász förabbi ur? Az illemnek ezt a legelemibb szabályát nem ismerik odsát s napokon át vadabbnál vadabb zöldségeket regéltek P. Fiedler előadásairól. A közönség józansága azonban hamarosan átlátott a szitán. Csak annál nagyobb hallgatóság gyült össze mindig a szentbeszédekre, melyek valósággal uj tüzet gyujtottak a keresztény lelkekben.

Tegnap reggel hét órakor zsufolásig megtelt az olaszi plébánia-templom. P. Fiedler még egy rövid szentbeszédet tartott, majd kezdetét vette a szentmise. Három oltárnál mutatták be a legszentebb áldozatot, és pedig a főoltárnál gróf *Széchenyi* Miklós megyés püspök, két mellékoltárnál pedig *Fetser* Antal és dr *Lányi* József felsz. püspökök. A két utóbbi oltárnál az Urak Kongregációjának tagjai vállalták a ministrálást. Mise alatt a hivek a három oltárnál megáldoztak; dacára a három oltárnak, az áldoztatás egy teljes félórát vett igénybe. A szentgyakorlatok egész ideje alat az olaszi plébánia-templomban *kétezer* volt az áldozárok száma. A hitélet bensőségének fejlődésére jellemző, hogy ebben a 2000-ben sok százzal szerepelnek a férfiak. Nagyvárad intelligens katholikus társadalma gyönyörüen tett tanuságot hite mellett e napokon s kivált a tegnapi tömeges áldozás feledhetlen benyomást gyakorolt minden résztvevőre. Egész családok, Nagyvárad katholikus uri családjai együtt járultak az oltárhoz s valamennyien érezték, hogy egy nagy családnak, a szeretet családjának tagjai.

Mise végeztével P. Fiedler pápai áldást osztott, mire a közönség elénekelte a pápai himnuszt s a gyönyörü ünnep véget ért.

Meg kell emlékeznünk a nagyváradi papságról is, mely Fiedler atyát teljes buzgósággal támogatta, a gyóntatásban fáradhatlanul segédkezett s mindent elkövetett, hogy a lelki gyakorlatok minél szebb eredménynyel járjanak.

P. Fiedler Lipót, a ki *Imrik* S. Zoltán plébánosnak volt vendége, tegnap délelőtt Lugosra utazott, a hol szintén szent gyakorlatokat tart az intelligens közönség részére. Bucsuzáskor a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a nagyváradi hivek buzgóságáról.

A templomszentelés.

Az öt napon át tartott szent gyakorlatok bekoronázója lesz az olaszi plébánia templom mai fölszentelése.

Az olaszi plébánia templomot a réginek helyére még Schlauch bibornok kezdte épittetni; az épités befejezést nyert Szmrecsányi Pál püspök idejében s most a harmadik püspök, gróf *Széchényi* Miklós fogja fölszentelni. Eddig a templom csak meg volt áldva.

A mai templomszentelési szertartást gróf *Széchényi* Miklós megyés püspök reggel 7 órakor kezdi. A szertartás első része zárt ajtók mögött történik s ez a rész körülbelül három óráig tart. Ezen idő alatt külön szenteli föl a püspök a templomnak kőből készült főoltárát is.

Tiz óra tájban megnyilnak a templomajtók s bebocsátatik a közönség. *Imrik* S. Zoltán plébános szent beszédet tart, utána pedig gróf *Széchényi* Miklós megyés püspök bemutatja az ujonnan fölszentelt templomban az első szent mise áldozatot s ezzel a fölszentelési ünnep véget ér.

Hogy rendezzük a városokat.

Altnöder Endre városi mérnök beszámolója a drezdai kiállitásról.

A nagyváradi mérnök- és épitész egylet rendezésében tegnap este érdekes és gondos tanulmányra valló felolvasást tartott *Altnöder* Endre városi mérnök a városházán. Az érdekes felolvasás a városok rendezését ölelte fel s benne a felolvasó felhasználta azon gazdag tapasztalatokat, amelyeket mint Nagyvárad város kiküldötte, a drezdai közegészségügyi kiállitáson szerzett.

Terjedelmes felolvasásában kiemelte Altnöder Endre mindazon módozatokat, irányelveket, amelyek figyelmen kivül nem hagyhatók egy modern város rendezésénél s alkalmas helyeken rámutatott azokra a szempontokra, amelyek Nagyvárad város rendezésénél is irányelvül kell hogy szolgáljanak. A szép felolvasás szorosan szakszerü volt, de olyan modorban előadva, hogy a laikus hallgatók is teljesen átérthették és élvezhették. Igy teljesen rászolgált azokra az elismerő tapsokra és éljenekre, amelylyel hallgatósága jutalmazta.

A városháza dísztermében mintegy 200 főnyi közönség hallgatta végig a pompás felolvasást.

Az előkelő közönség soraiban ott voltak: Fetser Antal felsz. püspök, Hlatky Endre főspán, dr Karácsonyi János kanonok, dr Hoványi Gyula jogakad. dékán, Varró Domokos kir. müszaki tanácsos, Száhlender Károly, Pekanovics Imre, Papp Elemér, Bordé Ferenc, Gerő Ármin, dr Molnár Imre, Tabéry Armin, Nagy Márton, Korbély József, Lukács Odön, dr Thury László, Darvassy Lajos, dr Medvigy Gábor, Papp Imre, dr Károly Irén, dr Agoston Péter, Schvarcz Géza alezredes, Szücs Izsó stb.

Pekanovits Imre ig. főmérnök nyitotta meg a felolvasóülést, hangsulyozván a városrendezés fontosságát, különösen Nagyváradra nézve, mert ez szorosan összefügg a város jövő fejlődésével. A városrendezés kérdését Nagyváradon 15—20 évvel ezelőtt kellett volna megkezdeni, mert ezidőre esik Nagyvárad fejlődése.

Altnöder felolvasása.

Ezután *Altnöder* Endre tartotta meg nagyérdekü felolvasását, amelynek vázát a következőkben ismertetjük:

Felemlitette bevezetésében röviden azon szabályozási elveket, amelyek a modern város épités tudományának és müvészetének szinvonaláu álló város terv készitésénél feltétlenül figyelembe veendők.

A városnak célszerü beépitését csak a lakás kérdésnek ismerete és helyes felfogása teremtheti meg.

Kétféle épitkezési módot különböztetünk meg, nyitott és zártsoru épitkezést. A nyitott épitkezésnél, melyet mi villa rendszernek ismerünk a házak minden oldalon szabadon állanak, minden oldalról levegőt és világosságot kapnak, körülvéve kertel és parkkal.

A nyitott épitkezésnek főelőnye, hogy egyes városrészeknek szabadabb, nyiltabb beépitése a szomszédos városrészek közegészségügyére nézve romlatlan levegőjével és bőségével s növénélet gazdaságával igen jó hatást gyakorol.

A nyitott soru épitkezés a belvárosban csak kivételesen alkalmazható, ott a zárt soru épitkezés jogosult a nagy telekérték miatt.

Zártsoru épitkezésnél a házak közvetlenül egymás mellé vannak épitve az utcavonalban. A zártsoru épitkezés a spekuláció, valamint az üzleti és ipari kihasználhatóság következtében a lehető legmagasabbra emelt telekérték miatt elkerülhetetlen.

Boltházak, üzletházak és ipari házak főbb forgalmu utcákban való elhelyezése nélkülözhetetlen. Kényelmes hozzájárás és jó összeköttetés minden városi intézménynél fontos követelmény.

A munkáslakásokról való gondoskodás a város kiterjesztésében a legnagyobb és legjelentékenyebb feladatok közzé tartozik, mert a munkáslakások általában a kis lakások igen nagy percentjét teszik ki az összes lakásoknak.

A kertváros gondolata angolországból származott át Európába Általános szabály, hogy a lakásviszonyokat javitani célzó kertvárosok épitése olyan olcsó területen történik, amely az államnak, községnek, nagy iparvállalatnak, vagy közhasznu társaságoknak szövetkezeti alapon, állandóan birtokában maradnak s ezzel a spekuláció egyszer s mindenkorra ki van zárva.

Az egyes német városok a szomszédos dombvidéket használták fel kertváros céljaira, Nálunk a vasuti állomás, illetve a Rákóczi-uttal parallel haladó vonal mögöti szőllőhegyoldal, egészen a Kórház-utcáig szinte pradestinálva van az ő kitünő, egészséges levegőjével és gyönyörü kilátásával a kertváros szerü beépitésre. Ezen hegylejtőn létesitendő kertváros az utvonalaknak müvészies alkalmazásával, közben üdülőhelyek létesitésével. A Körös parton fekvő városnak mintegy koronáját fogja képezni.

A városterv készitésénél másik igen fontos feltétel a forgalom követelményeinek ismerete:

A forgalom nagysága egy város utcáján nem véletlen és önkényes, hanem feltétlen következménye a városterben való elhelyezkedésnek és iránynak. Minden városban az a forgalom a legerősebb, amelyik a középponthoz irányul, tehát centrális, illetve sugárirányu. Az ugynevezett sugárutakat körutak kötik össze gyürü alakban, amelyek kiegyenlitik a sugárirányu forgalmat.

A városnak és forgalomnak fejlődésével előáll az egyenes pontoknak átlós irányu utakkal való összekötésének szükségessége. Ezen átlósirányu utak előre tervezendők, nehogy később a telemtömeget áttörni kellesen.

A legujabb tavaszi czipő ujdonságok

MOSKOVITS Bémertéri fióküzletében.
Szabott gyári egységárak.
Telefon 687 **Telefon 687.**

A derékszög rendszerü utcahálózattal biró városokban és városrészekben a sugár és körirányokat hossz és kereszt utcák helyettesitik, itt azonban a forgalom könnyebb lebonyolitása érdekében még átlós utvonalak feltétlenül szükségesek.

A mi szük Rákóczi-utunkon is annyira erősbödött az utforgalom, hogy itt az ideje gondoskodni kisegitő utvonal létesitéséről. A szabályozási terv elkészitőjének ez egyik legfontosabb feladata lesz.

A városi közforgalomra igen mértékadó a közuti vasut forgalom és vizi uti forgalom.

A főutvonalak elhelyezéseit, kanyarulatait, emelkedési viszonyait alkalmassá kell tenni a vágányzat elhelyezésére. A nagy vasuti forgalom és vizi uti forgalom is ugy szituációjukra, mint magassági elhelyezkedésére nézve vonatkozásba vannak a városi utcákkal.

A városterv tervezésénél, különbséget kell tenni forgalmi utca és lakó utca között. Amannál a forgalom, annél az egészséges, kellemes lakás biztositása képezi a főcélt.

A tulhosszu egyenes utca közegészségellenes.

A hajlásban vezetett utca a szemnek sokféle változatu képet nyut. A szemlélet mindig a két utcafront által van véglegesen határolva. Az épület különösen a homoru oldalon tökéletesebben látszanak, jobban érvényesülnek. Az utca szakasok változatos lezárása által az ives utcának lakásosabb, kedvesebb a perspektiváju, mint az egyenes utcáé.

Az utca tengely elhajlitásoknak meg van az a közegészségügyi előnye is, hogy a szél erejét megtöri.

Némely hygienikus sulyt helyez arra is, hogy az utcák iránya olyképpen választassék meg, hogy az épületek napsütése biztositva legyen, természetesen csak a lakó utcáknál lehet erről szó. A forgalmi utcák irányát a forgalom szabja meg.

A zártsoru épitkezésnél a legkedvezőbb utcairány az észak-déli, kevésbé jó, a kelet-nyugati. Szépészeti szempontból kerülni kell az utca domboru kiképzését.

A legtöbb német város épitési szabályrendeletében alap elv, hogy a ház a járdától a főpárkányig nem lehet magasabb, mint az utca szélessége, természetesen a belvárosokban az ugynevezett üzletvárosban kivételt alkalmaznak.

A tulságos utca szélesség közegészségügyi tekintetből nem kivánatos, mert alkalmat ad porképződésre.

Ezután az utcahálózatokról szól bőven és szakszerüen s rátér a határrendezésekre.

A drezdai közegészségügyi kiállitason igen érdekes határrendezési tervek voltak kiállitva.

A város kiterjesztésénél előforduló határrendezési eljárásokkal járó neházségek elkerülése és főképpen a város kiterjesztése és az ezzel kapcsolatos szociális feladatok könnyebb, tökéletesebb megoldása érdekében a német városok arra törekszenek, hogy a várost környező külterkeket megszerezve, azon területekkel szabadon rendelkezhessenek. Nagyvárad város vezetősége is ezt a célt kivánja szolgálni, amikor tervbe vette és már tárgyalásokat folytat a belényesi ut mellett elterülő szőlősi közlegelő és a Kommendáns rét megszerzése érdekében.

A forgalmi intézményeken kivül még egész sora van azon közipiményeknek, amelyeknek elhelyezése és kiképzése a város épités főfeladatát képezi. A középületek a város területén rendeltetésükhöz képest elosztandók a város különböző pontjain.

A szép természetü fekvéssel biró dombvidékeken folyók partján, a meglevő erdők felhasználásával nagyterjedelmü parkokat torna és sport telepeket, versenypályákat kiállitási területeket, népies kerteket kell a város részére biztositani, ezekkel kapcsolatosan tágas és szépen kiképzett sétautakról kell gondoskodni.

Nagyváradnak is van természetes szépségekben gazdag kitünő levegőjü, a Körös folyóra festő kilátással biró dombvidéke, a szőllőhegy. Időszerü volna ezen vidéknek szabályozásával komolyan foglalkozni. Az egyes szabad helyeken városi üdülő és kiránduló helyeket kell létesiteni és kényelmes megközelités végett szép sétautakat, alkalmas emelkedésü jó körutakat fokozatosan létesiteni.

Felolvasását a következőkkel fejezte be:

Minden fejlődésben levő városnak szüksége van egy egységes város tervre, a külső fejlődés és belső javitás céljából; a várostervnek tehát vonatkozni kell a város kiterjesztésére és a régi városnak szabályozására, illetve ujra épitésére. Egy fejlődő város épitésének átgondolt egységes terve nem alakitható meg másképpen csak ugy, ha a terv a fenálló városon kivül fekvő, a közel jövőben a város épités céljaira felhasználandó területre is kiterjed.

Majd utal arra, hogy nagyvárad város szabályozási tervének elkészitése is szorosan összefügg a város déli oldalán létesitendő pályaudvatok helyének megállapitásával. Különösen szükséges a rendező pályaudvarnac a helyét mielőbb a Mával egyetértően megállapitani, hogy e városrész uthálózata már az állomás elhelyezkedéséhez képest legyen megállapitható.

Az előadottakból azt a vég concluziot állapitja meg, hogy egy városnak egységes, egészséges tervszerü fejlődése jövőjének biztositása csak egy egységes és kiterjedt város szabályozási terv alapján történhetik. Azért minden magyar város vezetőségének egyik legfontosabb feladata legyen, a modern város épités tudományánál és müvészetének szinvonalán álló szabályozási tervét kellő időben elkészitteni.

A tapsal honorált felolvasás után bemutatta a különböző utcaprofil térképeket, grafikonokat, majd vetitett képekben tárta a közönség elé Cöln, Szeged, Karlsruha, Moskva, New-york, Páris, Lipcse, Hamburg városok térképét s a felolvasásban emlitett városrendezési tipusok terveit.

Letartóztatott bankgyakornok.

A pezsgős éjszakák vége.

Érmhályfalva szenzácója.

Tegnap reggel az érmihályfalvai csendőrség letartóztatott egy megtévedt fiatalembert aki más pénzéhez nyult s azt könnyelmü tivornyázások között kezdte elkölteni.

Radó Samu az érmelléki hitelbank fiatal gyakornoka hétfőn együtt dolgozott a pénztárban a pénztárnokkal. A pénztárnok 1600 koronát csomagolt be egy pénzes levélboritékba és azt megcimezve lepecsételve, iróasztala sarkára tette. A pénzt szüleinek akarta elküldeni a pénztáros.

A hivatalos óra után a pénztáros eltávozott, a pénzeslevelet azonban az asztalán felejtette. Radó később távozott a bankból és magához vette a levelet.

A gyakornok a pénzzel felkereste Vaácz Miklós barátját és mulatni hivta. A lopott pénzből két napon át mulattak Radóék egy érmihályfai vendéglőben.

Másnap reggel Radó félt, hogy felfedezik a lopást. a bankba sietett és ott a kifosztott pénzeslevél boritékját akarta lepecsételni s viszsza tenni arra a helyre ahonnan azt elvette. A gyakornok munkáját azonban a bankszolgája állandóan figyelte és mikor észrevette, hogy Radó a pénztáros levelét ragasztja le ujból, jelentést tett a láttakról a pénztárosnak.

A pénztáros már egészen elfeledkezett a levélről és most a figyelmeztetésre ijedten kezdte keresni a levelet. A levél boritékját megtalálta a gyakornoknál, az 1600 koronának azonban hült helye volt.

A dologról értesitették az érmihályfalvai csendőrséget, mely nyomban letartóztatta Radót és Vaácot is őrizet alá vette. Radó lakásán házkutatást tartottak és az ágy szalmájában meg is találták az 1600 koronát 207 korona hijával. Ennyit költöttek a fiatalemberek két éjjel.

Később Vaác beigazolta, hogy semmi része sincs a pénz ellopásában, sőt egyáltalán nem is tudta, hogy Radó lopott pénzből hivja őt lumpolni, mire a csendőrök szabadon bocsátották és megszünteték ellene az eljárást A történtekről értesitették Radó szüleit, akik jómódu gazdálkodók. A szülők azonnal megtéritették az elköltött pénzt, mire a bank visszavonta a feljelentését és Radót a csendőrség szabadon bocsátotta Radó büntetése az volt, hogy a banktól távoznia kellett.

Mikor nyilik meg a városi könyvtár?

A városi nyilvános könyvtár-bizottságnak ülése.

Nagyvárad város könyvtárának felügyelőbizottsága tegnap délután ülést tartott a városházán, dr *Thury* László elnöklete alatt, amelyen Rádl Ödön, dr Adorján Ármin, Réz Mihály, dr Berkovits René, dr Mártonffy Marczell, Beke Boldizsár, Száhlender Károly, Bodnár János, Karakas Károly, Balogh Károly, Farkas Etelka és Osváthné Krucsó Margit voltak jelen.

A megnyitás után elnök bemutatta a könyvtár bizottság tagjainak jegyzékét a következőkben: Nagyvárad város kiküldöttei: Rádl Odön, dr Grosz Menyhért, dr Hoványi Gyula, dr Mártonffy Marczel; — a polgári iskola tantestülete képviseletében Feliczides Lajos, Osváthné Krucsó Margit; — az elemi iskola tantestülete részéről Balogh Károly, Farkas Etelka; — hivatalból tagok: Rimler Károly, dr Thury László iskszéki elnök, dr Adorján Armin iskolaszéki alelnök, Réz Mihály iskolai felügyelőigazgató, a könyvtár igazgatója (még betöltetlen), könyvtárőr Bodnár János, jegyzőt a polgármester rendeli ki; előadót a bizottság választja, — Biharvármegye törvényhatósági bizottsága képviseletében Száhlender Károly, a kir. jogakadémia képviseletében dr Sigmond Andor, a Szigligeti Társaság: Sas Ede, Társadalom tud. társaság: dr Berkovics René; orvosegylet: dr Balla Vilmos; régészegylet: Karakas Károly; mérnök- és épitészegylet: Száhlender Károly; főgymnázium: Beke Boldizsár; főreáliskola: Hegedüs Arpád; felsőkeresk. iskola dr Kováts S. János.

A könyvtári előadói tisztet ideiglenesen dr *Adorján* Armint bizták meg.

Reggelizés előtt félpohár
Schmidthauer-féle
Használata valódi áldás gyomorbajosoknak, székszorulásban szenvedőknek.

Egmándi keserüviz

Az elrontott gyomort 2—3 óra alatt teljesen rendbehozza. Kis üveg 40 fill. Nagy üveg 60 fill

Kapható Nagyváradon és vidéken minden gyógyszertárban és jobb füszerüzletben.

Hosszabb vita kerekedett a felett, hogy a könyvtárnoki állást ideiglenesen betölsék-e? Az elnök azon véleményen volt, hogy az ügyrend elkészitéséig nem lehet intézkedni, mert a dotációt és a munkakört sem tudják. Felhivást bocsássanak ki, hogy az ideiglenes állásra kik ajánlkoznak.

Balogh Károly és *Rez* Mihály azt javasolták, hogy ideiglenesen a jelenlegi könyvtárnokot: *Bodnár* Jánost bizzák meg a könyvtárőri teendőkkel.

Rádl Odön azt inditványozza, hogy az ügyrend elkészitéséig a megbizásra nézve semmit se határozzanak, hanem addig maradjon a lelenlegi állapot. Ha az ügyrend elkészül, hirdessenek pályázatot a könyvtárnoki állásra. A bizottság Rádl Odön inditványát fogadta el.

A könyvtár kezelési szabályzat tervezet elkészitésével dr Adorján Armint, Feliczides Lajost és dr Mártonffy Marcellt bizták meg.

A muzeumok és könyvtárak orsz. főfelügyelősége értesitette a bizottságot, hogy a nagyváradi közkönyvtár részére 1200 korona államsegélyt kért. Az ezen összegből beszerzendő könyvek jegyzékét a tantestület javaslatának beérkezte és letárgyalása után küldi fel a bizottság a főfelügyelőségnek.

Dr. *Adorján* Ármin inditványára megbizták az elnökséget, hogy a könyvtár részére megfelelő bérhelyiség után tudakozódjék.

Ugyancsak *Adorján* Ármin inditványára elhatározták, hogy segély megszavazása iránt megkeresik Biharvármegyét s megkeresik Nagyvárad város azon egyéneit, testületeit, amelyektől remélhető, hogy alapitók lesznek a közkönyvtárnál.

Országos vivóverseny Nagyváradon.

A jövő szombat es vasárnap ismét nevezetes dátumot fog képezni e város sporttörténetében. A legspeciálisabb magyar test edző sport, a kardvivás fogja nemes versenyre szólitani Nagyvárad falai közé az ország nevesebb kardforgatóit. A nagyváradi verseny lesz e napokon központja a magyar vivók érdeklődésének.

Ez az első országos verseny, mely városunkban lezajlik.

Különös sulyt kölcsönöz a Nagyváradi Sport Egylet országos vivóversenyének az a körülmény, hogy *József* főherceg elfogadta a fővédnökséget. Védnökök: Gróf *Tisza* István, báró *Szentkereszthy* Zsigmond tábla elnök, *Dietrich* Albert tábornok, *Hlatky* Endre és *Miskolczy* Ferenc főispánok, dr *Hoványi* Géza országgyülési képviselő, *Rimler* Károly polgármester és *Fráter* Barnabás alispán.

Az NSE vezetősége és annak vivóosztálya, továbbá dr *Móricz* Ernő, dr *Poynár* Szevér és *Orbán* Sándor vivó mesterek az élén nagy arányu tevékenységet fejt ki ezen ritka sportesemény sikere érdekében. A főváros és az egész ország jeles vivó gárdája fogja a mi elismert helyi vivóinkkal egyetemben az ünnepély magas nivóját biztositani.

A jövedelem a patronage nemes céljait fogja szolgálni.

A részletes program a következő:

A verseny a Kereskedelmi Csarnok nagytermében, a nyilvánosság részvételével folyik le. Legizgalmasabbnak a döntő mérkőzés igérkezik. Vasárnap, 28-án, az esti órákban fog lezajli. Erre a döntő matchra közép és mérsékelt helyárak mellett belépőjegyeket bocsát ki a rendezőség.

Dijakat tüznek ki: József kir. herceg, a hadügyminiszter és a honvédelmi miniszter, Biharvármegye közönsége, a Biharmegyei Nemzeti Casinó, a Nagyváradi Hadapródiskola, a nagyváradi ezredek tisztikarai, a Nagyváradi Kereskedelmi Csarnok, a Kerek asztaltársaság, báró Stummer Károly, a Vilmos huszárezred főhadnagya, Molnár Gyula honvédtőhadnagy stb. stb.

A nagyváradi Hölgyek diját városszerte a legelőkelőbb urihasszonyok, köztük dr Örley Györgyé, dr Verzár Istvánné, dr Móricz Ernőné, dr Mártonffy Marcelné, dr Sámson Mártonné, dr Fráter Pálné, Siket Irén stb. gyüjtik.

Résztvesznek a Nagyváradi Sport Egylet tagjai közül a mérkőzésben: Ravaszdy György honv. főhadnagy, Akansztisz László honv. főhadnagy, Rainer Rezső, Kurovszky László, dr Jeszenszky Zsigmond, Malanotti Lajos Vilmos huszár főhadnagy, Zeller Ödön honv. huszár, hadnagy, Szücs Sándor honvéd főhadnagy, Nagy Zoltán joghallgató stb. összesen körülbelül 35—40 egyleti tag.

A Nagyváradi Sport Egylet bizalma dr Jeszenszky Zsigmondban, az ismert jeles vivóban és Ravaszdy György és Szüts Sándor honvéd főhadnagyokban van, akik a néhány nappal ezelőtt lezajlott szegedi vivóversenyről első dijjal tértek haza.

A Bihari Vivó Club is képviselteti magát a mérkőzésen hat taggal, akik közül kiemeljük Csapó Zoltánt a kitünő bajnokát, akit országszerte hires nevet szerzett magának a gyulai, debreceni és szegedi vivóverseken. Balázt Odön a vivó club másik bajnoka szintén több versenyen vett részt s igy mindkettőjük gyüzelme biztos.

Az ország és a főváros bajnokai közül a leghirnevesebb matadorok: Schenker Zoltán, dr Tóth Péter (többszörös magyar bajnok), Krencsey, Mészáros, Verner, Földes, Dunay Apáthy, Paizs, Gerde, Móricz I. neveztek be. Részvételüket jelentették be többek közt, Szeged, Arad, Kassa, Debrecen, Nagybecskerek, Kolozsvár, Székesfehérvár, Pécs vivóegyletei. A mérkőzést vezető juryban a nagyváradiak részéről benn lesznek: Berty László, Koós Kálmán, Békéssy Béla, Filótás Ferenc századosok, Lőrinczy Atilla, Gáspár főhadnagyok, Gráczer Lajos tüzoltófőparancsnok; az osztályozó juryban pedig Nagyvárad város sportkedvelő notabilitásai.

Jegyek válthatók április 24-től kezdve dr Poynár Szevér egyleti titkárnál, dr Bánóczy Kálmán főispáni titkárnál és Huzella üzletében.

A verseny befejezése után a Kereskedelmi Csarnok összes termeiben társasvacsora és tánc lesz, Bura Károly cigányzenekarának muzsikájával.

Hatóságilag eng.

végeladás!

Női divat dolgokat olcsón szerezhet be:

Vajda Sándor

cégnél Rákóci-út 5.

Sipos Bálint és Nagy Bálint.

Most hogy a Kuria Sipos Bálint ügyében meghozta döntését és a halálos itéletet helyben hagyta a legfelsőbb biróság, a közönség érdeklődését ismét magára terelte egy rövid időre Sipos, a többszörös gyilkos, aki a nagyváradi ügyészségen várja a király határozatát. A gyilkos közönséges rab módjára éli még hátralevő napjait, anélkül, hogy legkisebb említésre méltó dolog történnék hátralevő napjaiban.

Amily siralmas, de egyhangu az elitélt élete a börtönben, annál jobban foglalkoztatja a gyilkos a szalárdiakat és jákóhodosiakat. Sipos ügye felett nap-nap után sokat beszélnek Szalárdon. A nép meg van győződve, hogy Siposnak meg fog kegyelmezni a király. Azt beszélik mindenfelé, hogy Mezőfi Vilmos nem hagyja akasztófán meghalni az ő elvtársát és minden el fog követni Sipos megkegyelmeztetése érdekében. A nép száján már már legendák is keringenek Siposról, akiről a legkülönösebb hireket terjesztik. Legujabban Siposházát valóságos boszorkánytanyának tették meg, ahol véka számra állanak a 20 koronás bankjegyek. Allitólag Sipos házában elrejtve találtak volna 20000 koronát, amit fel is akarnak használni Sipos életének megmentésére. A nép nagy része azonban inkább óhajtja Sipos kivégzését, mert még igy is fél tőle.

Nagy Bálint sorsa szintén érdekli a szalárdiakat és a jákóhodosiakat. Különösen Filipás Lőrincné az, aki nagyon melegen érdeklődik Nagy sorsa iránt. Többször felkereste az asszony Nagyot a börtönben és mindannyiszor vigasztalta az elitélt embert. Nagy szintén reménykedik a szabadulásban. Minden egyes látogatás alkalmával buzditja Filipásnét, hogy csak tartson ki mellette és szeresse őt, mert ő hü marad mindég hozzá.

Nagy sohsem mulasztja el megigérni Filipásnénak, hogy ha majd kiszabadul feleségül fogja venni.

— Soká lesz az ám! azért ne félj én hü maradok.

— Nem lesz a soká. Ha meg hal a király és megkoronázzák az uj királyt, az sok embernek fog kegyelmet adni, én is közte leszek és akkor nem kell itt leélni éveimet. Ha meg kiszabadulok akkor feleségül veszlek. Meglásd milyen jó dolgod lesz.

Igy beszél a Sipos barátja és büntársa, akinek büntetését a Kuria életfogytiglani fegyházról csak 15 évre szállitotta le,

UJDONSÁGOK.

* **A Kath. Kör. zárőünnepélye.** Abban a hatalmas és gyönyörü munkában, amelyet a Kath. Kör irodalmi és müvészeti osztálya az idén a közmüvelődési estélyek rendezésével végezett, ma lesz az utólsó ünnepi est. Maga a müsor egységes, mely hatást keltő hódolat lesz *Liszt* Ferenc halhatatlan emléke előtt. Az ünnepély délután fél 6 órakor kezdődik a főgimnázium dísztermében. Müsorát a következőkben adjuk:

1. Schubert. Fantasie. Liszt Ferenctől: két zongorán előadják: *Szalay* Stefánia és *Fischer* Ervin.
2. Vörösmarty ódája Liszt Ferenchez, szavalja: *Etsy* Emilia.
3. »Liszt« 2 Etude, a) Manók tánca, b) Az erdő susogása, zongorán előadja: *Fischer* Ervin.
4. Liszt Ferenc. Előadás; tartja: *Vucskics* Jenő.
5. Rajnai Bordal Liszt Ferenctől, előadja a *férfikar*, zongorán kiséri: *Resch* Mihály.
6. Záró beszéd, tartja dr *Karácsonyi* János elnök.

Jegyek a meghivó előmutatása mellett Láng József könyvkereskedésében 2 és 1 koronáért ülőhelyre, állóhelyre pedig 60 fillérért válthatók, valamint az ünnepély előtt a pénztárnál.

* **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Krüger* Jenny okleveles polgári iskolai tanitónőt a budafoki állami polgári leányiskolához ideiglenes helyettes tanitónővé nevezte ki. Krüger Jenny a nagyváradi Orsolya-apácák tanitonőképezdéjében és polgári iskolájában működött négy éven át mint óraadó s ez idő alatt alapos tudásával és az elért szép eredménnyel ugy a felsőbb hatóságok elismerését, mint tanitványai szeretét teljes mértékben megszerezte; távozását mind őszintén sajnálják. Uj állását az államnál sürgősen el kell foglalnia s ezért a kinevezés közlése után azonnal uj állomáshelyére utazott.

* **Értekezlet a Népszövetség ügyében.** Vasárnap délután 3 órakor a Katholikus Körben értekezlet lesz a Népszövetség tárgyában. Megbeszélésre kerül a Népszövetség célja és a keresztények összetartásának szükségessége. Az értekezlet főleg az Olaszi városrészben lakó tagok részére tartatik, a többi városrészek a következő vasárnapokon kerülnek sorra. A csoportvezetők sziveskedjenek a tagokat az értekezlet helyéről és idejéről értesiteni.

* **Minos személyi pótlék.** Nagyvárad város 1912. évi költségvetésének tárgyalása alkalmával dr *Thury* László főügyésznek évi 1000 korona, *Magyary* Jenő számtisztnek pedig évi 700 korona személyi pótlékot szavazott meg, A belügyminiszter értesiti Nagyvárad városát, hogy ezen személyes pótlékokat nem hagyja jóvá, mert azok az indokok, amelyek alapján a pótlékokat a közgyülés megszavazta, az összes tisztviselőkre fennállanak s nem engedi meg, hogy két tisztviselő a többiektől elkülönitve, az egész fizetési rendszerből kiszakittassék.

* **Áramszünet a villanytelepen.** Ma azaz vasárnap déli fél egy órától fél kettőig az áramszolgáltatás — a kapcsolótáblán végzendő munkálatok miatt — szünetelni fog. Az áram szünetelés a villamos vasut forgalmát nem érinti.

* **Kamarai elnökválasztás.** *Gerő* Armin rendőrfőkapitány, mint a kereskedelmi és iparkamara ujjá alakitására kiküldött központi bizottsági elnöke, a kamara elnökének és alelnökének megválasztására határidőül f. év *május 5-ik* napjának délelőtt 10 óráját a kamara helyiségében tüzte ki és az erről szóló meghivókat már szétküldötte.

* **Kinevezés.** A magyar királyi igazságügyminiszter *Ponorán* Lukács nagyváradi törvényszéki irodaigazgatót a nagyváradi kir. itélőtáblához segédhivatali igazgatóvá, *Jesch* László kir. itélőtáblai segédhivatali igazgatót a nagyváradi kir. törvényszékhez irodaigazgatóvá nevezte ki. A m. kir. pénzügyminiszter *Takács* Sándor számgyakornokot segélydijas pénzügyi számgyakornokká nevezte ki.

* **Képkiállitás a megyeházán.** Tegnap délelőtt érkeztek meg a megyeházára Tajnai Gillemot Odön képei, melyekből a jeles müvész 8 napig tartó kiállitást rendez. A képek elrendezése már tegnap megtörtént és a kiállitás ma délelőtt már a közönség rendelkezésére fog állani. A kiállitás megnyitás délelőtt lesz, azt hiszük nagy érdeklődés mellett, mert a képek nagyon megérdemlik a megtekintést.

* **Kirabolt koosis.** Sztoja János kocsis panaszolja, hogy amint tegnap délbe haza ment a mütrágya gyárban levő lakásába, meglepetve vette észre, hogy lakása egyik ablaka bevan zuzva, szobájában levő egyik ruhás szekrény fel van feszitve s abból 3 drb. koronás bankjegy hiányzik. A rendőrség a nyomozást folyamatba tette.

* **Kisajátitás engedélyezése.** A Páris-patak szabályozása folytán nyitandó uj utcákhoz szükséges területekre nézve, mivel egyikmásik telektulajdonossal a békés megegyezés nem sikerült, Nagyvárad város tanácsa a kisajátitási eljárás engedélyezését kérte a kereskedelmi minisztertől. A miniszter tegnap érkezett leiratában a kisajátitási eljárás megindítására Nagyvárad városának engedélyezte.

* **A révi barlang megnyitása.** Május elsején ujra lehet majd látni zsufolt kupékat, nevető arcu, hangos kedvü kirándulókat látni a reggel induló kolozsvári vonaton. És ettől kezdve nap mint nap százan és százan keresik majd fel az ujra a révi óriási sziklahegyek között fekvő Zichy-barlangot, melyet május elsején nyit meg a népszerü »*Náci bácsi*«. A Dolgos Náci kérem szépen akinek a konyhája hires messze földön s aki az idén pazar kényelemmel látta el a gyönyörü pensiókat. A Körösön pompás uszodát, a hegy mély gyomrából szikrázva, zugva tör elő a Styx patak üditő vize, végig a szédítő magasság peremén simkorzó sárgállik a Körös vize fölött s vasárnaponkint ujra csillogni fognak ezen a sárga, finom uton a legfényesebb tavaszi toalettek. A révi üdülőhely az utolsó évek alatt bámulatos népszerüségre tett szert s ha a jövő évben elkészül a hatalmas dimenzióju, két millliós fürdő: akkor a Zichy barlang egyszerre internationális hirre tesz szert.

* **Iskolaszéki ülés.** Nagyvárad város községi iskolaszéke április hó 25-én, csütörtökön délután 4 órakor a városház bizottsági termében rendes havi gyülést tart.

* **Athelyezés.** A magyar kir. pénzügyminiszter *Ajaki* János nagyváradi pénzügyi számellenőrt saját kérelmére Kaposvárra helyezte át és helyére *Lakatos* János élesdi járási számvevőt helyezte Nagyváradra.

* **Munkásbiztositó pénztári gyülés** A munkásbiztositó pénztár a mult hét vasárnapjára kitüzött közgyülését a kiküldöttek részvétlensége folytán nem tarthatta meg. Tekintettel arra, hogy ezen közgyülés rendkivüli fontossággal bir minden munkaadóra ismételten felhivjuk a munkadó kiküldötteket, hogy vasárnap délelőtt a városházán tartandó közgyülézen annál is inkább teljes számmal jelenjenek meg, mert a közgyülés ezen alkalommal föltétlenül meg fog tartatni tekintet nélkül a megjelentek számára.

* **Szenet keresnek Nagyfeketepatak határában.** A nagypataki határban szenet kutatnak. Az élesdi járásnak nem egy községéről tudták már eddig is, hogy szén rejtőzik a földje alatt, azonban ez a feltevés a nép ajkán élt még pedig az 1860-as évek óta. Akkor ugyanis a gróf Bethlen uradalom felturatta a nagyfeketepataki határt és szenet kerestek. A keresésnek nagyon gyenge eredménye volt, ugy hogy a gtóf nem találta érdemesnek a bányászat megindítását. Azóta senki sem tett semmit, hogy folytassák a kutatást, részint azért, mert a Bethlen uradalomnak akkor rengeteg áldozatába került a kutatás, részint pedig azért, mert nem volt arra vállalkozó szellem. Most azonban akadt két vállalkozó *Timar* László és dr *Roheim* Odön személyében, akik hajlandók a nagyfeketepataki határban tovább folytatni, illetve ott alapos kutatást végezni. Az eddigi kutatás szép eredménnyel járt. Megállapitották ugyanis, hogy a nagyfeketepataki hegyek aljában nagymennyiségü szén van a föld mélyében. A szén fütésre nem igen alkalmas, mégis ipari célokra teljesen megfelel. A kutatók nem csupán szenet akarnak bányászni, hanem más ásványt is, ami feldolpozásra kinálbozik. A kutatások alkalmával ugyanis értékes más ásványok akadtak, melyek szintén megérdemlik, hogy feldolgoztassanak. Hogy mit jelent az uj bánya arra a vidékre, azt egyelőre nem lehet megállapitani, de hogy a község felvirágoztatása ezen az uton be fog következni az kétségtelen.

* A **m. kir. szab. osztalysorsjáték** közismerten nagy nyerési esélyei, meg a sorsjátékot jellemző mintaszerü és immár tizenöt esztendeje elösmert szolidságu ügyvitel eredményeként a közönség e sorsjegyeket fönállásuk óta olyannyira megkedvelte, hogy azok rendszerint már az első huzási napot megelőzőleg teljesen elfogynak. A most sorra kerülő XXX. sorsjáték 1. osztályának huzásai folyó évi május hó 22. és 24. napjain kezdődnek.

* **Talált tárgyak.** Találtak a szinházban egy ridikült, egy utcán két pénztárcát, némi pénztartalommal. Igazolt tulajdonosok jelentkezzenek a rendőrség földszint 9. számu szobájában.

* **Izgalmas jelent a Körösben.** Még messze van a szabadfürdés ideje, egyelőre a mostani tavaszi télben még a folyó viz láttára is megborzad az ember, és mégis majdnem olyan katasztrófa történt tegnap a Körös sebes hullámai közt, a melyek nyaranta szokták megborzongatni az idegeiket. A vizi szerencsétlenségek alkalmával sajnos már több izben volt szomoru alkalmuk annak kiemelésére, hogy ilyenkor vigyázatlanság, ugyszólván vétkes mulasztás müködött közre. Kü ösen áll ez a Körös folyó közepére behajtó homokos kavics rakodó fuvarosokra. Fiatal, sihedder gyerekeket ültetnek fel a kocsira olyan komoly munka végzésére, mely felnőtt embernek is nagy feladat. Tegnap percekig lebegett a halál torkában a lovaival és kocsivával a Körös sebes árjától elragva egy gyermek. Isten őrzötte csak, hogy nem ő s a lovak hullája, hanem csak a kocsi deszkái usztak tova a sodró hullámok árján a folyón lefele. A tapasztalatlan fiu az uszoda könyékén ment a kocsival a folyóba a folyó közepén társai telerakták a ládát homokkal, ő azonban beljebb fordult midőn, elindult s a folyó sodra terhestől, mindenestől elkapta. Igalmas volt nézni a küzdelmet. A lovaknak csak a nyaka látszott ki, a fiu derévig merülve tartotta a gyeplőszárakat. Csak egy mozdulat és mindent elnyel az ár. A kis kocsis szerencsére megőrizte nyugalmát, nem eresztette el a gyeplőt kezéből, hanem a partonálló s a viz járását ismerő munkások hangos tanácsaira figyelt s ahhoz alkalmazkodott. Igy aztán a kellő pillanatban rántotta félre a lovakat s a lovak csakugyan földet értek s kievickéltek. A bőrig átázott, halálsápadt fiut a parton hozzátartozói boldogan öleltek keblükre. Reméljük a veszélyes kaland óvatosabbá teszi a fuvarosokat s gyermek fiut ilyen istenkisértő vállalatra nem fognak alkalmazni.

☛ x **Nincs itt a vadászat!!** Megkezdődött a tilalmi időszak, de az igazi vadász most már fokozott buzgalommal irtja a ragadozó vadakat s ha kellő sikert akar elérni, ugy fegyverét és patron szükségletét szerezze be szakembernél. Továbbá a legalkalmasabb idő a fegyverek teljes rendbehozására most van, mig a szalonkázás meg nem jön, tehát mindenkinek saját érdeke, hogy fegyvere rendben legyen mire ujból szüksége lesz reá. A legelőkelőbb fegyvergyárosok fegyverei állandóan nagy választékban kezességmellett található LADÁNYI JÓZSEF puskamüvesnél, **Nagyvárad**, **Rákóczi-ut**, Moskovics palota. M. kir. lőporáruda. **Telephon 269.** — **Tanoncz felvétetik.**

x **CSODASZÉP,** friss **csemegeszőllő!** Legnemesebb bőrkormos és tiroli **fajalmák!** Idei friss óriási **ugorkák!** Kitünő **asztali** és **csemege borok** legolcsóbban; **MERTZ NÁNDOR** csemege- és borkereskedésében, Körös-utcza. **Telefon 448 sz.**

x **Figyelemreméltó ujitás!** Mindazok a szőlőbirtokosok a kik a mult években a báró *Fechtig*-féle »*PULVAZURÓ*«-t használták képesek voltak termésöket a peronospórától egészen megmenteni. Mily óriási előny az, ha nem kell permetező oldatot készíteni, hanem szárazon, porzással is lehet védekezni, — munka és idő megtakaritás szempontjából — az mindenkinek beviláglik. A tavalyi kisérletekről szóló tanulságos füzet a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete utján (Budapest), mely a Fechtig-féle Pulvazurónak ma még egyedüli beszerzési forrása, dijmentesen beszerezhető. Tessék elolvasni.

x **Vérszegénység**, étvágytalanság, idegesség gyógyitására és gyenge gyermekek, valamint felnőttek, sápkóros fiatal leányok erősbitésére a legkitünőbb készitmény a KRIEGNER-féle »TOKAJI CHINA VASBOR«. Valódi 5 puttonos tokaji borból készül, nagyon kellemes izü, hatása biztos. Kis üveg 3·20 K. nagy üveg 6 K. a gyógytárakban. — Póstán küldi utánvéttel, vagy a pénz előzetes beküldése után KRIEGNER GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Kálvin-tér.

x **Csokoládé** és **Cacao áruház** Nagyvárad. Ajánlja a legtisztább csokoládét főzésre, sütésre, továbbá funk-massza, cacao-massza, cacaovajat, valamint eredeti csokoládé-dragékat, mandulára, mogyoróra és likőrökkel töltve kilóját 4 koronájával. Dessert bonbonokat valódi töltésekkel a legolcsóbb árak mellett elárusitva nagyban és kicsinyben. Tisztelettel ASZÓDI MIHÁLY trieszti kávé és tea behozatala, cukorka és csokoládé nagykereskedő Kossuth utca Sas palota. Fiók: Kert-u.

x **Előre haladott** koromnál fogva eladom a tulajdonomat képező Kálvária hegy alatt fekvő nyári vendéglői üzletem, mintegy 2000 négyszögméter földterülettel a rajta levő nyaralónak is használható nagy üveg szállával a szálla végében levő fedett kuglizóval és a miniszter által házhoz kötött italmérési joggal együtt, vagy e nélkül. Az utca vonal beépithető puszta-telek egész a vasutvonal határáig. Értekezhetni Vizvezeték-utca 36. házszám alatt Kárger Sándor tulajdonossal.

URIDIVAT ÉS FEHÉRNEMÜ KÜLÖNLEGESSÉGEK

LENGYEL

URI DIVAT ÜZLETÉBEN

Bémer-tér 1. Telephon 12-48.

SELYEM TRIKÓ, GUMI TRIKÓ ÉS HALCSONTNÉLKÜLI FŰZŐ eredeti párisi szabadalmazott gyártmány, csak

Rosenzweig Rózánál

kapható. Szalárdi-utca 9.

ÓVÁS.

Óvakodjunk a selejtes kézi munkáktól. Bóvli árut ne vegyen, mikor

ujat és szépet

nálam az elismert olcsó áron szerezhet be.

TÁTRAY GUSZTÁV

Rákóczi-ut 4. sz. — Telefon 783.

Figyeljünk a czégre.

x **A „Hungária“ Általános Biztositó Részvénytársaság,** — amely *kartellen kivül* áll — immár minden előkészületet megtett a *jégbiztositási* ágazat felvételére; a társaság dijszabását és biztositási feltételeit a legmodernebb alapra fektette és ebben a gazdákra nézve kiválóan fontos ágazatban nagyon hasznos és értékes ujitásokkal lép a gazdaközönség elé.

ORSZÁGOS KÖZVETITŐ BANK RÉSZVÉNYTÁRSASAG

Nagyvárad, Damjanich-utca 1|a sz. em.

Kieszközöl

törlesztéses és jelzálog kölcsönöket,

Financirozza HÁZAK VÉTELÉT és ELADÁSÁT

és azokra, mint minden más ingatlanra a legmagasabb értékbecslés szerint GYORSAN OLCSO KÖLCSÖNT folyósittat.

Különleges felöltők, kosztümök blouzok és gyermekruhák a legnagyobb választékban

Spitzer Béla

női és gyermekruha áruházában

Rákóczi-út.

A legfinomabb angol és franczia ruha-vállalat!!

Olcsó szabott árak!

Rimanóczy műbutorgyár.

:-: **Állandó bútorkiállitás.** :-:

I. rendü tölgy és bükkfa parketta **saját gyártmány.**

Saját készitményü modern cserépkályhák állandóan raktáron. Elvállalja kályhák javitását.

Raktár és iroda: Rákóczy-ut, saját ház.

:-: **TELEFON: 796.** :-:

Költségvetés dijtalan.

SZINHÁZ.

Heti müsor:

Vasárnap délután: Artatlan Zsuzsi; este; A frankfurtik. (Bemutató.)
Hétfő: A frankfurtiak.
Kedd: A frankfurtiak.
Szerda: A frankfurtiak.
Csütörtök. Sasfiók.
Péntek: Kis gróf.
Szombat: Luxemburg grófja.
Vásárnap: délután Madarász, este: A nemzetes asszony (először.)

A mai bemutató. Derüs és kedves estélye lesz ma a Szigligeti szinháznak Dössler Károly, a jónevü vigjátékiró ötletes uj darabját A frankfurtiakat mutatják be. A budapesti Magyar-szinházban őszintén nagy sikert aratott a darab, amely állandóan müsoron maradt. Bizonyos, hogy a Szigligeti-szinházban is kedvező lesz a fogadtatás és a hét több estéjén telt ház előtt kapják a bérlők is az ujdonságot. Az igazgató külön gonddal állittatja ki a darabot, amelyben kitünő szerepekkel vesz részt az egész vigjátéki személyzet.

Szijgyártó és nyerges üzlet Nagyvárad, Körös-u. 33.

Budapesten és külföldön 10 éven át szerzett bő tapasztalataim folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a mai kor igényeinek megfelelő **uri kocsizó, lovagló** és **igás** lószerszámokat a legtökéletesebb kivitelben készithetek, ugy hogy készitményeim a legkényesebb igényeket is kielégithetik.

Elfogadok továbbá mindennemü javitásokat és átalakitásokat jutányos árak mellett. A n. é. közönség szives pártfogását kérve kiváló tisztelettel

Vad Gábor,
szijgyártó és nyerges.

SPORT.

A mai bajnoki mérkőzés. Rég nem látott érdekes küzdelmet helyez kilátásba az NSE. találkozása a NAC.-al a mai bajnoki mérkőzés folyamán. Az NSE. már régóta vágyik, hogy a NAC. eddigi vereségeiért revanchot vegyen. Jeles kapitányának Niessner Aladárnak szakértő és buzgó vezetése alatt jól felhasználva idejét, szorgalmasan treniroz s különös gondot fordit a jó módszerre, a helyes összjátékra. Játékosai — mint ezt a legközelebb Debrecenben az ottani Kereskedelmi Akadémia kiváló csapatával való versenyük is igazolja, jelenleg igen jó formában vannak, ezenkivül ugy értesülünk, hogy pár kitünő ujabb játékossal is erősbödött a csapat, ezekre tekintettel joggal ambicionálja az NSE. a holnapi győzelmet s a NAC. edzett csapatának ugyancsak ki kell fejtenie minden erejét, hogy az erős riválisokkal szemben eddigi fölényét és elsőségét megőrizze.

MULATSÁG.

Háziestély a Kath. Legényegyletben. Aprilis hó 21-én, ma vasárnap háziestélyt rendez a legényegylet, melyre szivesen látja az egylet régi és uj pártoló tagjait és vendégeit. Kezdete este 8 órakor.

Igazságszolgáltatás.

A szerető pénze.

Erdekes tárgyalása volt tegnap a felebbviteli tanácsnak. Az ügy Palánkay járásbiró kezéből került ki, aki annak idején elitélte a vádlottat, Tóth Gergely villamos vasuti kalauzt amiatt, hogy szeretőjétől pénzt csalt ki s azt közösen elmulatták.

Tegnap a felebbviteli tárgyaláson a vádlottat dr. *Tóth* Ferenc védte, mig a magánvádat dr *Várady* Ödön látta el. Az ügy derüs jeleneteket teremtett s a dolog érdekes és döntő motivuma abban csucsosodott ki, hogy

Tóth Gergely tulajdonképpen nem is anynyira csalt, mint inkább élt a kinálkozó alkalommal és szivesen elfogadta, ha valaki fizetett neki.

A szóban lévő leány, *Jámbor* Juliánna ugyanis nagy szerelemmel viseltetett a hetyke bajuszu kalauz iránt és többször hivta, csalogatta a fiatal embert, hogy menjenek együtt mulatni.

Több hónapon át tartott ez az arany-élet, amikor aztán szegény vig szivü Jámbor Juliánna borzasztó felfedezésre jött rá. Arra jött rá a naiv szivü Jámbor Juliánna, hogy az a vele mulató fiatal ember időközben szép csöndben megnősült.

Persze mérhetetlen harag és bosszu dult Jámbor Juliánna szivében és elment dr Váradi Odönhöz, hogy perelje vissza azt a sok szép bankót, amit a szeretőjére költött s amit az már a házasság megtörténte után kicsalt tőle.

A járásbiróság el is itélte a legényt 14 napra és 50 koronára. Azonban, a mai felebbviteli tárgyaláson Tóth Gergelyt felmentette a biróság, mert beigazolódott, hogy közös megegyezéssel költekeztek s a leány nem tudta bizonyitani, hogy a legény kicsalta volna tőle a pénzt.

Szegény Jámbor Juliánna! . . . Rossz módot alkalmazott a térjtogásra!

NYILTTÉR.

Gyógyszertár áthelyezés.

CSANDA ENDRE II. Rákóczi Ferenczhez czimzett gyógyszertárát a Szacsvay-u. 50. sz. alól a Szacsvay és Mezey Mihály (Kert-u.) sarkára helyezte át.

PÉNZ

Olcsó tőketörlesztéses kölcsönöket 10—75 évre folyósit, ugyszintén régi drágább kamatu kölcsönöket kicserél, convertál a lehető legrövidebb idő alatt;

Házak, szőlők, földbirtokok örök árban való adás-vétel vagy bérletét a legsikeresebb eredménynyel közvetiti.

Földbirtok parczellázását saját költségén elvállalja és financirozza.

Faludi Ignácz utóda

BARNA ARTHUR

bankbizományi és ingatlan forgalmi irodája

NAGYVÁRAD, MÉSZÁROS-UTCZA 2-ik SZÁM.

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával müvészikivitelben szájpadlás nélkül is készit **kitünő hirnevü**

Fogműtermében

Özv. **Dr. Deákné**

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

Fekete Sassal szemben

TÁVIRATOK.

Szocialisták tüntetése Kassán.

Kassa, április 20.

A diákkongresszusra ma érkeztek meg az ország minden részéből a kiküldöttek. A kongresszusra megérkezett gróf Apponyi Albert is, akit a pályaudvaron nagy ovációban részesitették. Mikor azonban Apponyi a pályaudvarról kilépett az állomás előtt összegyült szociálisták abcugolásban törtek ki. A kivonult csendőrség kardot rántva a szociálisták közé gázolt és szétverte a tömeget. A dóm előtt ismét összejöttek a szociálisták és még dobálni kezdtek. A csendőrök ujból karddal szétverték a tüntetőket.

Halál a tárgyaló teremben.

Kaposvár, április 20.

Ma a törvényszék megkezdte Schvartz Jenő dr orvos sajtóperének tárgyalását, melyet Kisfaludy Akos inditott ellene. A tárgyaláson Schvartzot szivszélhüdés érte és azonnal meghalt.

Kivégezték Balázs Istvánt.

Temesvár, április 20,

Tegnap reggel 7 órakor teljes csendben, minden zavaró incidens nélkül megtörtént Balázs István kivégzése. Sem az utcán, sem a fogházban nem merült föl zavaró momentum. A közönség nem volt oly izgatott, mint más kivégzés alkalmával. A hatósági személyek teljes nyugalommal és higgadtsággal jartak el.

KÖZGAZDASÁG.

A gazdasági egyesület választmányi ülése.

A Biharmegyei Gazdasági Egyesület igazgató választmánya Markovits Antal elnöklete alatt tegnap gyülést tartott, melyen jelen voltak: Des Echerolles Kruspér Sándor és Papp Imre alelnökök, Des Echerolles Kruspér Gilbert, Fetser Antal, Gaszner Károly, Jancsó Lajos, dr Karácsonyi Janos, Kondor Mihály, Kovács János, Markovits Károly, Markovits Kálmán, Merza Jenő, Molnár Imre, Molnár Lajos, Száhlendr Károly, Wertheimstein Alfred, Weingärtner Andor egyl. titkár választmányi tagok.

A titkár előterjesztette a földmivelésügyi miniszternek azon leiratát, melyben tudatja, hogy az egyesület részére ez évtől kezdődőleg évi 7000 kor. segélyt átlapitott meg adminisztrativ költségekre. A választmány hálásan vette a miniszternek ezen intézkedését, s elhatározta hogy a leirat értelmében az egyesületnél egy segédtitkári állást szervez.

Azután elhatározta a választmány, hogy a gazdasági munkás és cseléd segély pénztárt, mely 1912. évi VIII, tc. alapján előnyösen kiegészitve lett, népies előadások folytán ismerni fogja. A gazdasági egyesület közlönye utján törvény népies ismertetését magába foglaló füzetkéket a gazda közöségnek megfogja küldeni.

Biharmegye alispánjának megkeresésére a választmány véleményt mondott Nagybáród piaci helypénz dijszabása tárgyában.

Azután foglalkozott a választmány dr Kovács S. János a mezőgazdasági szakoktatás reformálása tárgyában beterjesztett memorandumának.

Igazgató-választmány ezen kérdés tanulmányozására és véleményes javaslat beterjesztésére az elnökség elnöklete alatt egy bizottságot küldött ki melynek tagjaiul megválasztottak: Dr Karácsonyi János, Wertheimstein Alfréd, dr Kovács S. János, Molnár Imre gazd. felügyelő és Merza Jenő gazdasági tanárt.

Egyleti titkár előterjeszti, hogy az elnökség a lótenyész bizottság elnökével és a gazdasági felügyelőséggel a folyó évben tartandó állatkiállitások helyére nézve a következőkben állapodott meg:

Junius 9-én Cséffán szarvasmarha kiállitás.

Junius 16-án Biharon szarvasmarha kiállitás.

Junius 30 án Szombatságon szarvasmarha kiállitás.

Szeptember 1-én Derecskén szarvasmarha és ló kiállitás.

Szeptember 8-án Nagybajomban szarvasmarha és ló kiállitás.

A választmány ezen megállapodáshoz hozájárult

Egyleti titkár előterjesztette az elnökség jelentését az egyletnek a mult évi müködéséről, a számvizsgáló bizottság jelentését, valamint a f. évi költség előirányzatot, melyet a választmány magáévá tett és elhatározta, hogy azt a közgyülés elé fogja terjeszteni.

Ezután kimondta a választmány, hogy junius hó 16—17 és 18 án Brassóban tartandó Országos állat kiállitás megtekintésére a kisgazda közönség köréből tanulmányi kirándulást rendez, mely célból felkéri a kereskedelemügyi minisztert, hogy ugy az oda utazásra, mint a visszautazásra kedvezményes jegyet engedélyezzen.

Végül elhatározta a választmány, hogy amennyiben a gazda közönség köréből többen óhajtanak külföldről tenyészmarhákat beszerezni, felir a földmivelésügyi miniszterhez miszerint 50 drk tenyészmarha importálására segédkezett nyujtson.

Még több apróbb tárgy elintézése után az elnök a gyülést berekesztette.

Biharmegyei Gazdasági Egyesület közgyülése. A Biharmegyei Gazdasági Egyesület folyó évi április hó 21-én, azaz vasárnap délelőtt fél 11 órakor, az egyleti székház nagytermében tartja meg évi közgyülését.

Gabona üzlet.

Borgida Béla és Társa jelentése.

Budapesten

A gabonatőzsdén tegnap nagyon szilárd volt az irányzat (vagonok és kasza nélkül arattak fent) a zárlatnál azonban lényeges lanyhulás állott be. Készáru 20 fillérrel emelkedett.

Határidők zárlata:

Aprilisi buza	—	—	—	—	11·92
Októberi buza	—	—	—	—	11·80
Aprilisi rozs	—	—	—	—	10·67
Októberi rozs	—	—	—	—	9·18

Áprilisi zab — — — —	10.03
Októberi zab — — — —	8·79
Májusi tengeri — — — —	9·32
Juliusi tengeri — — — —	9·24

Budapesti értéktőzsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény — —	827.75
Osztrák hitelrészvény — —	635.—
Jelzálogbank — — — —	464.50
Leszámitoló és pénzváltó —	539.—
Közuti vasut — — — —	784.—
Osztrák államvasut részvény —	727 50
Salgótarjáni kőszén — —	717.—
Városi vasut — — — —	409·—

REGÉNYCSARNOK.

HELÉN.

Irta: **Schmidt Amália.** — Forditotta: **N. M**

(Folytatás) 96

A báró ellenben hitte, hogy a jövő segitségére lesz neki és fiának, korábbi jegyese iránt való szenvedélyét csillapitani fogja; azért csendesen viselte magát, nehogy az időnek és távolságnak jótékony hatását korai beavatkozásával megzavarja.

Miksa nagyon szerencsétlennek érezte magát; nem csak legszebb reményeinek teljes megsemmisülése miatt, hanem azon idegekedés miatt is, mely közte és atya közt beállott

Az atya iránt való szeretet és tisztelet, melyet jó anyja, minden rend lkezés alatt álló eszközzel, ápolt és nevelt szivében, még több tápot talál ama, bár kissé nyers gyöngédségben, melyet ezen más mindenki iránt oly közönyös ember, iránta tanusitott; és ez oly mély gyökeret vert, hogy még a későbbi szigor és igazságtalanság sem volt képes azt megingatni.

A báró sem volt boldog; hanem ő részint jobban bizott a jövőben mint fia, részint kedvényebb természeténél fogva könnyebben türte az elszigeteltséget, mint ama.

Kevéssel goldbecki látogatása előtt a báró levelet kapott Miksától, melyben ez arról tudósitotta, hogy éppen hazamenőben van, s egy szersmind engedélyt kért, hogy Neuklosterben élhessen, ott a házat és kertet nagyobbithassa és saját izlése szerint berendezhesse. E levél örvendeztette és boszantotta is az atyát. Igen örült azon, hogy N uklosterben lakjék, nagyon is világosan mutatta, hogy a régi emlékek még nem gyengültek szivében, és hogy elvesztett boldogságához teljesen hü maradt.

Nem, a neuklosteri magányba semmiesetre sem volt szabad Miksának vonulnia; ily beteges kivánalmaknak elejöket kellett venni a vig társaságokban való szórakozás által. Igy épen jókor jött Constance meghivása; a báró azon szándékkal fogadta el azt, hogy októberre a Goldbeckben összegyült társaságot Randtenbe fogja meghivni, és igy Miksát mindjárt megérkezésekor észrevétlenül ismeretségekbe és meghivásokba fogja befonni. Igaz, hogy a szép Ostitz asszonyhoz tett utazásának eredménye minden számi ását tönkretette.

München vendéglőjének szobájában Miksa a reggelinél ült, Néhány hetet töltött a kedélyes déluémat fővárosban, és mindazt látta és élvezte, amit es a lelknek és az érzékeknek nyujt. Ki volt elégitve, amennyire oly ember, kitől legbensőbb vágyainak teljesülése meg van tagadva, kielégitve lehet, és igy azt hitte, most van a legjobb hangulatban, hogy atyjával találkozzék. Remélte, hogy minden keserüséget ki fog kerülni, s azt a néhány hetet, melyet Randtenben tölteni szándékozott, az öreg báróval jó egyetértésben fogja átélni. Ekkor levelet kapott atyjától, melyben ez őt a tervezett goldbecki látogatásról tudósitotta.

E hir Miksa érzelmeit teljesen megváltoztatta. Heléunel való utolsó találkozásának és utolsó, hozzá irott leveleinek fájdalmas emlékein kivül, melyek Costance nevével oly szoros összeköttetésben voltak, ama gyanu ébredt fel benne, hogy valami cselszövény van készülőben. Ő ugy érezte, hogy van valami szándékos atyja levelében, s anélkül, hogy föltevését okadatolni tudta volna azt hitte, hogy atyja a Synthere grófué, ki mint tudta, Helént soha sem pártolta, valami uj házasságot tartanak készen számára, és már most, távollétében, akarják a szálakat megkötni, hogy ezekből később nehéz kötelékek váljanak.

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős:
Dr VUCSKICS GYULA.

Cséplésnél pénzt, időt, munkát takaritunk meg a

Stern féle szabadalmazott

dobkosár betétlécczel

680 kilogramm tiszta buzaszem volt az eredmény, midőn, egy 550 keresztből álló buzaszalmát, mely már egyszer csépelve volt, a szab. dobkosárbetétléccel szakértő előtt utáncsépeltettünk

Kérjen felvilágositást ingyen és bérmentve.

Bárdos és Brachfeld müszaki és villamossági vállalat.

VI., Gyár-utca 5. szám.

T. Hölgyközönség
b. figyelmébe ajánlom

Elegáns felöltőket
Sickes Costümöket
Izléses bluzokat
és mesés szép pongyolákat
meglepően olcsó árban és nagy választékban

RÓNA ANDOR
Sas-palota.

Egy modern 3 szobás utczai lakás szükséges mellékhelyiségekkel együtt **május 1-től kiadó.** Kossuth Lajos-utca 6. Értekezhetni a **Polgári Takarékpénztár Részvénytársaságnál.**

Sarkady és Szánthó

TORONYÓRA GYÁRA

Nagyvárad, Damjanits-utcza 30.

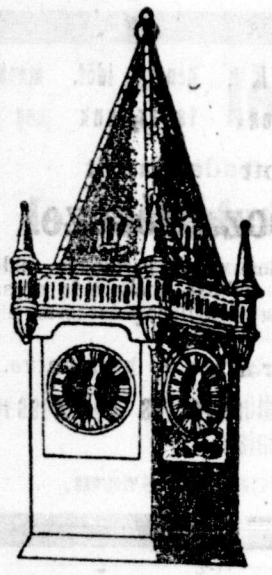

Ajánlja 1 hétben egy szer felhuzandó és 1 napban egyszer felhuzandó toronyóráit „szegecs" és „szabadlengésü" járattal, réz kerekekkel. Olcsó árak.

TÖBB ÉVI JÓTÁLLÁS.

Villanyerő berendezés.

Arjegyzék kivánatra.

Saját ház.

Halló! Halló!

A nagyérdemü közönség szives figyelmét felhivom, bádogos és vizvezeték szerelő mühelyem megtekintésére.

KÖLTSÉGVETÉS DIJTALAN.

Szives pártfogást kér

Kóródy István,

bádogos és vizvezeték szerelő.
Kórház-u. 3. vagy Páris-u. 30.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemü közönséget, hogy

Csengeri-utcza 21-ik szám alatt

saját házamban, egy a mai kornak mindenképen megfelelő

= épület és = műbutor asztalos

mühelyt létesitettem. Elfogadok: **előszoba és konyha felszereléseket minden kivitelben,** továbbá **templom, iskola, gyógyszertár** és **kávéház** berendezéseket kellő jártassággal. **Rajzzal és költségvetésekkel ugy helyben, mint vidékre készséggel szolgálok.** — Tömeges rendeléseket kérve vagyok kiváló tisztelettel

Gaál József

mű-asztalos, Nagyvárad.

TELEFON 11-52. **TELEFON 11-52.**

Szőlő-oltványokat szállit amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, **fajtisztaságért jótállva** legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbizhatóbbnak elismert **Kisküküllőmenti első szőlőoltvány-telep**

tulajdonos: CASPARI FRIGYES

MEDGYES, 30. sz. (Nagyküküllő-megye.)

ooo Tessék árjegyzéket kérni! ooo

Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéről érkezett **elismerő levelek,** ennélfogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől ugy szó-, mint irásbelileg bizonyságot szerezhet magának **fenti szőlőtelep megbizhatóságáról.**

KOMBINETT JÁTÉK

A szalonban és a gyermekszobában mindenütt ott legyen, mert kicsinyt és nagyot, fiatalt és öreget, szegényt vagy gazdagot egyaránt mesésen szórakoztat. :: Mindenütt kapható.

Ára 1 korona

Gyártja: a „Cserépgyár" R.-T., Kismányán.

Minden nagyobb városban állandó bizományi raktárt óhajtván fenntartani, e célra óvadékképes és agilis képviselőket keresünk. A budapesti raktár telefon sz. 170-68.

Méhészek

mielőtt méhész eszköz szükségletüket megvennék vagy méz és viasz készletüket eladnák, forduljanak saját érdekükben ingyen árjegyzékért hozzánk.

Puszta-Szentlőrinci méhészet, Budapest V., Zoltán-u. 11.

Különlegességek: Amerikai gőzhengeren sajtolt műlépek, frikciós felső, oldal és láncshajtásu pergetőgépek, gőzviaszolvasztók, Vulkán füstölő gépek stb.

Üzletünket véglegesen feloszlatjuk.

A raktáron levő rőfös áruk, mint szövetek, fehérnemüek minden elfogadható árban lesznek árusitva.

Használja fel mindenki a kedvező alkalmat.

Az üzlethelyiség kiadó. Berendezés eladó.

Tisztelettel

Wallerstein Fülöp Fiai

Rákóczi-ut, Huzella czéggel szemben.

Hirdetmény.

Ezennel közhirré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsját-k **(XXX. sorsjáték)** I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusitóknak árusitás végett kiadattak. — Az I. osztály huzása **1912. május 22. és 24-én** tartatik meg. — A huzások a **Magyar Királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusitóinál kaphatók.

Budapest, 1912. évi április hó 21-én.

Magy. Királyi Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Tolnay. Hazay.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

PÁL SÁNDOR

műbútorasztalos

Nagyvárad, Uri-utcza 49. szám.

Elvállal minden szakmájába vágó munkát, u. m.: matt és fényezett szobaberendezések, konyhabutorok készitését és portál munkákat.

Jó és izléses munkáért jótállok.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

192

Saját érdeke,

hogy lehetőleg összpontositsa szükségleteinek beszerzését egy cégnél, mert ezuton védi érdekeit legjobban.

ELŐNYEI: 1. Nem kell ismeretlen cégekhez fordulnia.
2. Nem lesznek szétágazó kötelezettségei.
3. Állandó összeköttetésnél pontos és reális kiszolgálást biztosit magának.
4. Állandó összeköttetése mindig vigyázni fog önt vevőjének megtartani.

Saját érdeke, hogy csak ismert, előkelő céget tiszteljen meg bizalmával.

Aufrecht és Goldschmied utóda

Elek és Társa r.-t.

Budapest, IV., Károly-körut 10. sz.

Kaphatók kényelmes havi lefizetésre, állandó összeköttetésnél folyószámlára is:

1. A magyar és német irodalom összes termékei.
2. Képek.
3. Bőröndök és bőröndáruk.
4. Férfi fehérnemüek.
5. Látcsövek.
6. Fényképkészülékek, felszerelések.
7. Vadászfegyverek, pisztolyok, flóbertek.
8. Chinaezüstáruk.
9. Csillár- és petroleumlámpák
10. Rézbutorok.
11. Szőnyegek.
12. Mindennemü hangszer.

Tuloldali 12 osztályunk összes czikkei elsőrangu minőségüek és minden osztály czikkeiről külön kimeritő árjegyzékkel rendelkezünk és a kivánt árjegyzéket ingyen és bérmentve küldjük.

Elvünk: Vevőkörünk megtartása, pontos kiszolgálás méltányos árak révén.

Minden felvilágositással szivesen szolgálunk.

Mindenkit érdekel!

Van szerencsém Nagyvárad város és vidéke t. közönségének tudomására hozni, hogy **Nagyváradon, Olaszi Bazár-épületben (Szinház mellett)** egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

vegytisztitó és vasaló

üzletet nyitottam.

Elvállalok férfi, női ruhákat, katonai egyenruhákat, szőnyegeket, függönyt, butorszövetet, napernyőt, kesztyüt, szőrmeárukat a legegyszerübbtől a legdiszesebb kivitelig, teljesen bontatlan tisztitásáért a legmesszebbmenő jótállással jutányos dijazás mellett. Magamat nagybecsü pártfogásukba ajánlva maradtam

Tisztelettel

STEINER M.

vegytisztitó.

KIADÓK!

Május 1-én jutányos házbérrel 2—4 szobás lakások stb. Ugyanitten egy üzlethelyiség, alkalmas borbély, szabó cipész és mészárosnak. Bővebbet Körös utca 33. szám.

A **Leszámitoló** és **Jelzálogbank r.t** épületében egy **5 szobás** Bémer-térre néző lakás

május 1-től kiadó.

Kincset ér

a TORDY-féle

Hollandi 3 király tea, mivel nemcsak hashajtó, hanem egyuttal étvágyjavitó, gyomortisztitó, emésztést elősegitő, bélmüködést szabályozó, nemkülönben a legmakacsabb gyomor bajon is segit. Csomagja (kbl. 10—12-szeri használatra) 30 fillér.

Minden gyógytárban kapható.

Irógép javitó műhely!

Goldstein Manó

Szacsvay-utca 33. szám.

Elvállalja bármily rendszerü irógépek, számoló- és számozó és Copier-gépek szakszerü javitását, irógépek jókarban tartását rendkivül előnyös árban. Raktáron tart szalagokat, bármely rendszerü géphez, gummi hengereket és Carbon-papirokat.

Telefon hivásra azonnal jövök!
Telefon: 11-45. Telefon: 11-45.

Uradalmak, gazdaságok, községek ha jó kútat akarnak, forduljanak:

Márkutz József

villanyerőre berendezett épület és diszmülakatos ipartelepéhez

NAGYVÁRAD, Pereces-utca 9. szám.

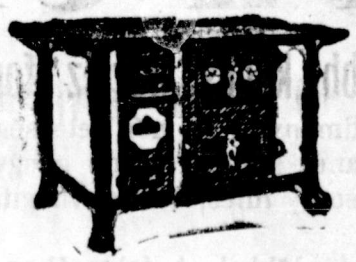

Szép, tartós és jól főző

takaréktüzhelyek

és lakatos tömegáruk állandó raktáron.

Drótkeritéseket a legjutányosabb áron készit.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Bükkfa parkett

fedélcserép, mész, cement, gipsz, fedéllemez, elszigetelőlemez, nád,

Budweissi kályhák

Kondor Dezső

Nagyvárad, Nagypiac-tér 1. Telefon 969.

Egy amerikai rendszerü, orgonahangu

HARMONIUM

keveset használt, **igen olcsón eladó**. Bővebbet WÁGNER a **„Hangszer Király"**-nál országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában, Budapest, József-körut 15. (Gyorsjavitó mühely.)

Hangszerekről fényképes árjegyzéket ingyen küld. Kézi harmóniumokban óriási raktár.

Ne vásároljunk részletre!!

FŐ A SZORGALOM ÉS A PONTOSSÁG!

Puskás Károly

uri divat férfi szabó, Szent János-utca 45. sz.

Elvállalok mindennemü férfi ruhák készitését a legujabb divat szerint izléses kivitelben, valamint elvállalok átalakitást, javitást, tisztitást. Hitelképes egyéneknek kedvezményes részletfizetésre is készitek a legszolidabb árban.

Mintáim vannak dús választékban elsőrendü gyárakból.

29862—VI—1912. sz.

Hirdetmény.

Nagyvárad város összes városrészeire vonatkozó, s a kir. pénzügyigazgatóság érvényesitésével ellátott folyó 1912. évi földadó kivetési lajstromok az 1883. évi XLIV. t.-cz. 16. §-a értelmében f. é. április 22-től április hó 30-ig, nyolc napi közszemlére a városi adóhivatal 31. sz. szobájában azon figyelmeztetéssel tétetnek ki, miszerint érdekelt adókötelesek, a jelzett lajstromokban terhükre előirt adót ott megtekinthetik s az elleni netaláni felszólamlásukat azon adózók, kik ezen adónemmel már az előző évben is megróva voltak, a lajstrom közszemlére kitételének napját követő 15 nap alatt, azok pedig, kik ezzel a folyó évben először rovattak meg, ezen adójuknak adókönyvecskéjükbe történt bejegyzését követő 15 nap alatt — a kir. pénzügyigazgatósághoz benyujtbatják. A később benyujtott felebbezés érdemi tárgyalás alá nem fog vétetni.

Kelt Nagyváradon, 1912. április 19.

Városi adóhivatal.

Ungváry és Tokai

Bankbizományi birtokvásárlási, eladási és erdő becslési irodája

RÁKÓCZI-UT 10. SZAM.

Helybeli és vidéki telefonszám 725

Szalonna, plombozott lóhere, luczerna, bükköny, len és kendermag, árpa, zab kitünő minőségben kapható. Gabona és termények vásárlása.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár Részv.-társ. áruosztály.

Teleky-utcza 3-ik szám, banképület.

Permetezés helyett

Porozás!

A szőllő peronospórája ellen kitünő sikerrel lehet védekezni minden permetezés nélkül a br. **FECHTIG-féle**

„PULVAZURÓ"

segélyével. — Az előző évi eredményekről szóló beszámoló füzet minden érdeklődőnek **dijmentesen megküldetik!** — **A „PULVAZURÓ" ára nagyban 60 fill., 50 kg.-on alul 62 fill. kg.-ként.** Egyedüli beszerzési forrás a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete"

BUDAPEST, (V. ALKOTMÁNY-UTCZA 31.)

VARJU FERENC

műbútor asztalos

DAMJANICS-UTCZA 30. SZ.

Készit minden néven nevezendő modern butorokat stb. — Elvállal javitásokat jutányos árban.

Nagyvárad város

VILLAMOS MÜVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesitjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállitjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Elvállaljuk villamos világitási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

irólámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

¼ lóerőtől minden nagyságban.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514. Főszerelő telefonja 55. sz.

FÉLIX-FÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely. Európa leggazdagabb kénes hévviz forrása. Vizhőfoka 49° C. 17 millió liter viz mennyiség. Csuz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen. 1909-ben **9200** beteg hagyta el gyógyultan, javultan a páratlanul hatásos fürdő gyógyforrásait. **Penzió rendszer október 1-től május hó 1-ig.** Elsőrendü ellátás, reggeli, ebéd, vacsora, fütés, szoba világitás, egyszeri fürdés a Ferencz-fürdőbe pokróczoz-ssal hetenként **56 koronába** kerül.

A Viktor szálló folyosója össze van kötve a fürdőkkel. A folyosókon lévő kályhák állandóan fütve vannak. Bármilyen időben meghülés veszélye nélkül lehet a kurát eredménnyel használni.

Posta, távirda, interurbán telefon, állandó gyógyszertár a fürdő telepen. Prospektust küld az

igazgatóság.

Telefon 1153. Interurbán Telefon 1153.

Hölgyek figyemébe!!!

Igen kedvelt

Zsigmondy-fűző

remek, kipróbált és kedvelt jó szabásu egyenes Reform és csipő-fűző a hasat minden nyomás nélkül fűzi és a testnek remek formát kölcsönöz, a gyomrot szabadon hagyja. Kizárólag egyedül csak

Izsák Lidiánál

rendelhető meg. — Becses pártfogását továbbra is kérve, teljes tisztelettel

Izsák Lidia

A Szigligeti-színház müvésznőinek egyedüli fűzőszállitója.

Nagyvárad, Nagy Sándor-utcza 1.

Értesités.

Van szerencsém az igen tisztelt megrendelőim és a nagybecsü közönség szives tudomására hozni, hogy a **KOVÁCS és LUX cégből kiléptem** s üzletemet ideiglenesen

Füzes-utcza 14 szám

alá helyeztem át. Készitek **modern butorokat, portálékat, kávéház és üzletberendezéseket, épület-munkákat. Május 1-től villanyerőre berendezve, külön butor osztály.** A n. é. közönség szives pártfogását továbbra is kérve, vagyok teljes tisztelettel

Kovács Zsigmomd, müasztalos.

Lakás: Kőrös-utca 9.
Telefon szám 10 87.
Műhely: Füzes-u. 14.

Gyermekkocsik, kerti butorok, utazó kosarak, bőráruk, női ridikülök, sétabotok és játékáruk, ugyszinte mindennemü bazárcikkek legolcsóbban beszerezhetők:

Kolin Náthán-nál

Rákóczi-ut 10. szám.

GUTORI FÖLDES KELEMEN
aradi gyógyszerész által készitett

MARGIT-CRÊME

legjobb arckenőcs mely 2-3 nap alatt ifjitja és szépiti az arcot.

Margit-Créme egyedüli szer szeplő, májfoltok, pattanások, bőratka (Mitesser) ráncok, kiütések stb. ellen.

Margit-Créme páratlan szer bőrpattanások, wimmerlik, arc- és kézvörösödés, napbarnitás ellen.

Margit-Créme bámulatos hatása abban rejlik, hogy bőrre kenve, ez rögtön felveszi és ez okozza azon csodás átalakulást, hogy egy szeplővel, vagy májfoltokkal fedett arc 2—3 nap alatt fehérré lesz.

Margit-Créme teljesen ártalmatlan, nem zsiros, az arc nem lesz fényes, azért nappal is használható.

A Földes-féle Margit-Créme

ára: nagy tégely 2 korona, kis tégely 1 korona.

Margit-puder fehér, rózsa vagy créme szinben 1 kor. 20 fill.

Margit-szappan darabja 70 fillér.

Csakis akkor valódi, ha minden dobozon gutori FÖLDES KELEMEN gyógyszerész Arad, felirattal és cimerrel van ellátva.

Utánatok tó l óvakodjunk!

Kapható:

Krème „NINON“

Legjobb szer, szeplő, májfolt ellen, pár napi használat után az arc hófehér, üde szint kap, teljesen ártalmatlan. :-: Egy tégely 1 kor., hozzá szappan 1 kor. Kapható:

Vadász Albert

drogériájában.

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régjónak bizonyult háziszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult **kőszvénynél, osúznál** és **megbüléseknél.**

Figyelmeztetés. Silány hamisitványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a **„Horgony“** védjegygyel és a **Richter** cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—.80, K 1.40 és K 2.— és ugyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapest.**

Dr Richter gyógyszertára az „Arany oroszlánhoz“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Rézmüves és rézöntő mühely

Nagyvárad, Kolozsvári-utca 50.

Legujabb divat szerint vállalok szeszgyári berendezéseket, u, m. **szilva pálinka** főző üstöket és minden e szakmába vágó rézöntő munkákat, ugy nyers öntéseket, mint kész munkákat, **harangokat** stb. jutányos árban. Költségvetés dijtalan. Levelekre azonnal válasz.

Mosó üstökben nagy raktár.

Telefon 682. Telefon 682.

Szives megbizást kér

Szalavetz Mór

rézmüves és rézöntő.

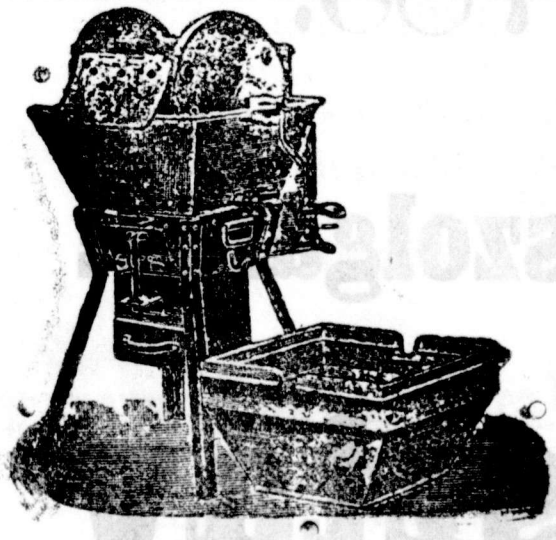

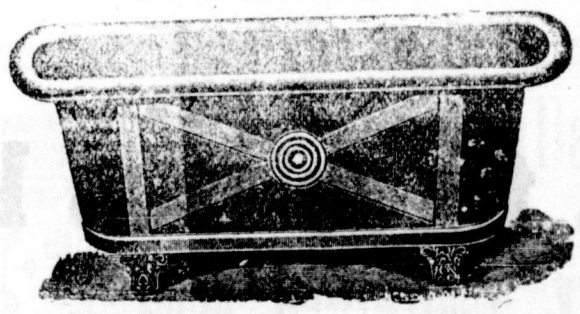

Fürdőkádakból

legnagyobb választék minden nagyságban.

Ruha mosó és mangorló gépek, modern konyha berendezések kizárólag

TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedésében

Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon 390.

Kézimunka olcsóság!!

Husvét után rendkivüli árleszállitás jön!

Leltár előtti árak.

Tessèk meggyőződni!

Telefonszám: 783.

Szolid és figyelmes kiszolgálás!

Tátray Gusztáv

Rákóczi-út 4.

1912. május havi

Költözködők figyelmébe!

A legdúsabb választékot gyapju, tapestry és spárga futókban, valamint háló-ebédlő és szalon nagy-szőnyegekben

Leitner Márton

cégnél Zöldfa-utca

találjuk, ahol **csipke-szövet- és plüsch-függönyöket, ágygarniturakat és hencsertakarókat** is a legkülönfélébb izlésnek megfelelően

rendkivül olcsó árak

mellett kaphatunk. Valódi perzsa és smyrna szőnyegekben **óriási** választék! **Menyasszonyi kelengyék** óriási raktára **300—10.000** kor.-ig előzetes költségvetés mellett. — Női ruhaszövetek, francia delainek, grenadinok és kartonok impozáns választékban! — Elvem legszolidabb kiszolgálás és olcsó

szigoruan szabott árak

folytán a vevőközönség minél szélesebb rétegeit üzletemhez szoktatni!

Telefonszám: 413.

„NIGRIN"

a legjobb cipőkrém az egész világon

Az eddigi világhirü wiksnek vitriol nélküli gyártása is.

ST. FERNOLENDT, WIEN III.

cs. és kir. udvari szállító.

80 éves gyári fennállás.

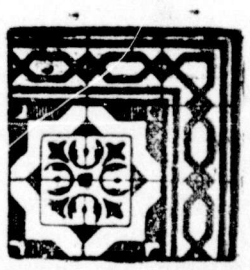

Ifjabb Walla József

mozaik, cementáru- és műkögyára, épitési anyagok raktára

Padló, falburkolás és betonépitkezési vállalat

Budapest. VII., ROTTENBILLER-UTCA 15. SZ.

Márványmozaik-lapok, mintázott cementlapok, karmantyus betoncsövek, különféle műkömunkák, granit-terazzó, beton munkák, csatornázások, falburkolások, mettlachi lapok, keramit- és klinker-lapok, fayence-lapok.

Telefon 76—36.

Telefon 76—36.

Rövidáru

Vászon

FRÁTER és KOSMINSKY
Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Bélésáru

Gyapjuszövet

Szent László-nyomda részvénytársaság, Nagyvárad.